

Tà lùzu ró tadhálé Yòwánì dré dhi i

Búkù kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Dhya búkù kònìdhi ni tisìlepi dhi tá Yòwánì 'i (1:1, 4, 9; 22:8-9). A adré kisùá dhi, akodhì nda tá Yòwánì, àpóstolò mudrí-drí-rí dhi kì àlo 'i, ìndì dhya Yésu ni Rúbí Tani tisìbhá dhi kì àlo 'i. Akodhì tisì tá búkù kònìdhi lókyá adrérà'a Yésu ni ka'ibhá kì mì pfo lavulé, è dré tá adrélé akodhì ni ka'i àyi kì Míri ro dhi sè dhi 'á. Adré di àyi kì timbà àyi kì tà ka'ika'i na, adrészó àyi kì kodzó, è kàdréró trôle àyi kì tà ka'ika'i rú.

Yòwánì adré tàá dhi, Yésu Krísto ni tändi mù ángéló Gíká ni tà lùzu ró dhi kì tadhá í dré, í kòlongóró tà dra ru 'obhá nda i Yésu ni ka'ibhá i dré (1:1-2). Adré tà twátwa agábhá í mi dhi i ìndì tà ángéló è dré tadhálé í dré dhi kì tisì, kúlí alaala móndyá ka'ibhá dhi è dré ngbà 'í kitswálé àndu níle àyi dhi i sè. Angyá ko, kúlí alaala bǐ nda è angá Búkù tà àku ru yízo dhi àdhya lésè. Móndí ki kitswá tà kayí àyi kòfalésè tà àruka tisile búkù kònìdhi lé dhi kì àndu ndàzo níle. Di, Yòwánì adré tà kàdrì kònìdhi ni tadhá ngádra 'á: Míri Yésu Krísto sè dhi, Gíká ni àdzú bhu áyi kàribhá ìbe lókyá be vwàvwà ro, àyi kì lavúzó tití gò, áyi móndyá kì 'òzo file bhù tídhí ro ìndì bvò tídhí ro dhi na, è kàdréró adrélé túmáni í be kóná vésè kólyá.

Tà kàdrìkàdrì búkù kònìdhi léna dhi ki atíma

- 1) Tà lùzu ro tadhálé Yòwánì dré dhi i (1:1-8)
- 2) Tà agálépi dr̄idr̄i akódhi mi dhi, ìndì tà dré tisile Èkélézyà nzi-dr̄i-r̄i dhi i dré dhi i (1:9-3:22)
- 3) Gíká ni lindrì bhàma Kábilityà Mvá be dhi (4:1-5:14)
- 4) Búkù pàle dhi, kídhá ni nzi-dr̄i-r̄i dhi íbe dhi i (6:1-8:1)
- 5) Gòká nzi-dr̄i-r̄i dhi i (8:2-11:19)
- 6) Ní málawú gú dhi, ìndì kà'wá àtrá r̄i dhi i (12:1-13:18)
- 7) Tàbvo Gíká dré dra tâle dhi ni tà longoma (14:1-20)
- 8) Kópò nzi-dr̄i-r̄i gabhá Gíká ni kombà sè bibi dhi i (15:1-16:21)
- 9) Gíká ni kàribhá kí lavuma (17:1-20:10)
- 10) Tàbvo Gíká dré dra tâle kùdù ro dhi (20:11-15)
- 11) Bhù tídhí ro dhi, bvò tídhí ro dhi, ìndì Yérusalémà tídhí ró dhi (21:1-22:6)
- 12) Yésu ni alìma ni tà longoma (22:7-21)

Búkù kònìdhi ni tà àndu ngìle dr̄idr̄i dhi

¹ Tà búkù kònìdhi léna dhi i, tà lùzu ró Yésu Krísto dré tadhálé dhi 'i. Gíká fè tá tà nda i Yésu dré tadhálé áyi màrabà i dré dhi ni, i kòniró tà dra ru 'obhá lókyá tsà àmvolésè dhi i be dhi bvó. Dì Yésu amù tá áyi ángéló tà nda kí tadhá ma, Yòwánì, áyi màrabà ro dhi dré.

² Dì má adré tà tití má dré nòle nda kí longó. Kòdhì adré tàá dhi, má adré Gíká ni kúlì longó tà bâti Yésu Krísto dré tadhálé dhi íbe.

3 Kólénzé ní adré dhya dra kúlí pròfétà àdhya kònì ki nàlepi móndí i dré dhì dré! Kólénzé ní kpà adré móndyá dra kúlí nda kì yibhá gò, i dré adrészó támiga dri kúlí nda i sè dhì i dré! Tàko ko, lókyá atsá ànyi dre.

Mòdo fêma Èkèlézyà nzi-drì-rì dhì i dré dhì

4 Ma, Yòwánì, má adré tà kònì ki tisì Èkèlézyà nzi-drì-rì bvò Asiyà àdhya na dhì i dré. Giká adrélépi be, adrélépi tá be kínó lésè, ìndì adrélépi alile dhì kòbhà áyi togó taní àmì rú, ìndì kofè tà kìdríkìdri àmì dré! Kò'o kònìnì túmáni tirí nzi-drì-rì adrébhá áyi lirírá òpì àdhya kandrá dhì ibe,

5 Ìndì Yésu Krísto be. Yésu Krísto nda, dhya adrélépi tà tití i dré yile Giká vélésè dhì kì longó gyägya dhì 'i. Akódhì kókpà dhya ngàlepi dràdrà 'ásè drìdrì móndyá àruka tití dhì i kandrána dhì 'i, ìndì ópí kàdrì ópí tití bvò àdhya i drile dhì 'i.

Mìlanzìlanzì kàdré akódhì adrélépi àma ki le tò, àma ki apálépi àma ki tàkonzì lésè áyi kàrì sè nda dré!

6 Akódhì bhà àma adrélé òpì ro, ìndì kòwánà i ró, mà kàdréró tà 'o áyi Atá Giká dré. Mìlanzìlanzì i rinyí be dhì i kàdré akódhì dré kóná vésè kólyá! Kònìnì.

7 Mì nò rè ká! Akódhì adré alile ndùrùku 'ásè! Móndyá tití dhì kì akódhì ní no mì sè, ndìndì àyi akódhì ní sobhá dìllì sè dhì i.

Sírú tití bvò dri dhì kì tongó akódhì ní tà sè.

Ayíya, kàdré kònìnì!

8 Mírī Gíká tà dhí: «Ma Álefà 'i, ìndì Omégà 'i.* Ma Gíká rínyí líyí ro adrélépi be, adrélépi tá be kínó lésè, ìndì adrélépi alìle dhí 'i.»

Yòwánì nò Krísto mìlanzìlanzì ro

9 Ma, Yòwánì, ma àmì kí adrúpi adrélépi Gíká ni Òpì 'a, adrélépi kízà nya, ìndì adrélépi togó tsí túmǎní àmì íbe Yésu na dhí 'i. A ru tá ma bhále túrù Pátomò àdhyà na Gíká ni kúlí ni tà sè, ìndì tà báti Yésu dré tadhálé dhí ni tà sè.

10 Kítú Mírī àdhyà sè dhí, Tírí Lólo asó tá ma gó, má dré kúlí 'u'ù gòká ni 'u'ù tíni dhí ni yízo má àmvolésè,

11 tàá dhí: «Mí tísì tà mí dré dra nôle dhí i búkù na, mûle Êkélézyà nzi-drí-ri dhí i dré: Êkélézyà Ëfésò àdhyà dré, Símírúnà àdhyà dré, Pérùgámò àdhyà dré, Tiyàtírà àdhyà dré, Sàrúdì àdhyà dré, Filàdèlèfiyà àdhyà dré, ìndì Làwòdikíyà àdhyà dré.»

12 Di má dré áma alázó kítswálé kúlí adrélépi tà ta má dré nda ni no. Má kàlá ma dre dhí, má dré ngá nzi-drí-ri ledélé óró sè adrészó àtsí tosó sílá dhí kí nòzo.

13 Ngá nda kí kító 'á dhí, dhya lású be móndí ni mvá tíni dhí totó tá i. Asó tá kánzò kàtswa tsálezepi í pána dhí, áyi agá dròzo bă ledélé óró sè dhí sè.†

14 Akódhí ni drí dríbhí ni íbe dhí i tá kemye lavúlé ngóró kábilígyà bhí mvě tíni, ìndì pfúrí

* **1:8 1:8** «Álefà» kònìdhí, wárágà pá drídrí Giríkí ti àdhyà 'i. «Omégà» kònìdhí wárágà pá kùdù dhí 'i. Di Gíká adré tàá kònwa dhí, i dhya drídrí dhí 'i, ìndì dhya kùdù dhí 'i. Yésu adré kpà tà nda ni ta áyi tändì ni tà sè 1:15 na. † **1:13 1:13** Rú «Móndí ni Mvá» kònìdhí, rú àzya fèle Mèsíyà dré dhí 'i. A kònò Dànyélè 7:13; 10:5.

kemve dhì tíni. Akódhi ni mì adré tá kòle rïnyi
ró àtsí tíni.

¹⁵ Akódhi ni pá adré tá lagúlé ngóró bòrónzè
kobvólé àtsí sè dhì tíni. Akódhi ni kúlí adré tá
ndròle ngóró kòlyá kàdrì dhì ni ndròma tíni.

¹⁶ Akódhi ni dríágó lésè dhì, ru tá bhìbhinyà
nzi-drì-rì dhì i. Akódhi sílésè dhì, sápí tìle sì lìtsi
be rì dhì adré tá apfòle. Akódhi ni mìbhalé adré
tá lagúlé ngóró kütú dré adrélé lagúlé áyi rïnyi sè
wáyi dhì tíni.

¹⁷ Má kònò akódhi dre dhì, má dré dhèzo
akódhi pá àbvò tíni. Dì, akódhi dré áyi dríágó
bhàzo má dri, tazoá dhì: «Mí ro ngá ko! Ma dhya
drídri dhì 'i, ìndì dhya kùdù dhì 'i.

¹⁸ Ma dhya adrélépi lídrì ro dhì 'i. Má drà tá
dràdrà. Dì, mí nò rè ká, ma mána lídrì ro kóná
vésè kólyá! Ma lìfungúlà ànzì dràdrà àdhya íbe,
ìndì móndyá dràbhá dre dhì kì àrà àdhya be má
drígá.

¹⁹ Mí tisì dì tà mí dré nòle dhì i: tà adrébhá
ru 'o nyànomvá dhì i, túmäni tà dra ru 'obhá
àmvolásà dhì íbe.

²⁰ Tà lùzu ró mí dré nòle dhì kì àndu kònì 'i:
Bhìbhinyà nzi-drì-rì mí dré nòle áma dríágó lésè
dhì i, Ekélézyà nzi-drì-rì dhì kì ángélo 'i. Ngá
nzi-drì-rì adrészó àtsí tosó sìlá dhì i, Ekélézyà nzi-
drì-rì dhì 'i.»

2

Tà tisìle Ekélézyà Efésò na dhì dré dhì

¹ «Mí kòtisì tà ángélo adrélépi Ekélézyà Efésò
na dhì ni likí dhì dré kònìnì:

Dhya adrélépi bhíbhínyà nzi-drí-rí dhi kí ru áyi dríágó lésè, ìndì adrélépi tatsilé ngá nzi-drí-rí ledélé óró sè adrézó àtsí tosó sítá dhi i kòfalésè dhi, adré kúlì kóni kí ta kòdhya:

² Má ní tà mí dré adrélé 'ole dhi i be. Má ní, mí adré àzí 'o landèzo, adrézó togó tsi ngíni ya dhi be. Má ní, mí kitswá móndí kònzi kí tà mvo ko dhi be. Mí tabhí dhya adrébhá tàá kinzò sè dhi, àyi àpóstolò 'í dhi i gò, mí dré àyi kí kinzò 'òzo apfôle ngádra 'á.

³ Mí nya kizà áma rú ní tà sè gò, mí dré ámi togó tsízo landè àko ró.

⁴ Di, ma tà íbe tâle mí dri: Mí tayí mína adrema áma le wáláká ní tíni dhi dre.

⁵ Mí kisù rè ngalè mí dhe ngíni ya dhi ká! Di mí kòladzá ámi togó, gòzo adrélé tà mí dré 'ole wáláká dhi kí 'o. Mí kòladzá ámi togó ko dhi, má ní tsa mí véna, ámi ngá adrézó àtsí tosó sítá dhi ní tingá àrà ní 'ásè.

⁶ Di, tà dóro mí dré adrélé 'ole dhi, kònìdhi 'í: Mí adré tà Níkòlá ní lebèbhá ì dré adrélé 'ole dhi kí ga, ngóró má dré kpà adrélé tà nda kí ga dhi tíni.*

⁷ Dhya bíbhálé íbe tà yízo dhi kòyi tà Tíri Lólo dré adrélé tâle Èkélézyà i dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi dré dhi, má ní fa lídrí àdhya Gíká ní pàràdísò le dhi ní lò'wa fe dré nyàle.»

Tà tisíle Èkélézyà Símírúnà na dhi dré dhi

* **2:6 2:6** A kònò kpà 2:15. Tà àzya tâle «Níkòlá ní lebèbhá» kóni kí tà dri dhi yókódhó. Di à kitswá tàá dhi, àyi nda ì adré tá trôle Gíká ní tà báti rú ko.

8 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Símírúnà na dhì ni likí dhì dré kònìnì:

Dhya adrélépi drídri, adrélépi kùdù, ìndì dràlepi gò góle adrélé lídrì íbe dhì, adré kúlì kònì ki ta kòdhya:

9 Má nì kizà mí dré adrélé nyàle dhì i, ámi lemerè tà be dhì be. Di, tágba dré adrészó kònìnì dhì, mí mína ngá líyí 'i! Má nì làdhá móndyá adrébhá tàá kinzò sè dhì, àyi Yúdà ànzi 'i dhì ì dré adrélé dhàle mí rú dhì i be. Ayi nda i Yúdà ànzi 'i báti ko. Be ró dhì, àyi lísámbò dzó Sàtánà àdhya 'i.

10 Di mí kòro ngá kizà mí dré adrélé 'òle nyàle dhì ki tà sè àlomvá ko. Mí yi rè ká! Dzáborò ni móndí àrukà àmì kòfalé dhì ki bhe bádzó na, àyi ki tabhízo, àyi ki 'òzo kizà nya kítú mudrí. Mí kàdré di trôle ámì tà ka'ika'i rú tsàle byá dràdrà na. Di má ni kùlá lídrì àdhya ni fe mí dré.

11 Dhya bíbhálé íbe tà yízo dhì kòyi tà Tirí Lólo dré adrélé tâle Èkèlézyà i dré dhì! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhì, dràdrà ni rí kitswá akódhì nda ni 'o kònzi àlomvá ko.»

Tà tísile Èkèlézyà Pérùgámò na dhì dré dhì

12 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Pérùgámò na dhì ni likí dhì dré kònìnì:

Dhya adrélépi sápí tìle sí lìtsi be rí dhì íbe dhì, adré kúlì kònì ki ta kòdhya:

13 Má nì àrà mí dré adrészó adrélé lána dhì be. Arà nda Sàtánà ni lirírà adrészó opì nya dhì 'i. Di, tágba dré adrészó kònìnì dhì, mí adré mína trôle áma rú rú. Mí gà áma ka'ima ko, tágba à dré tá

Atípà, áma tà longólépi gyágya dhí ni pfùzo dràle àmi véna, Sàtánà ni adrérà na dhí.

¹⁴ Di, ma tà àruka íbe tâle mí dri: Móndí àruka àmi kòfalé dhí i adré àyikya trôle tà Bálámà dré tá tadhálé dhí i rú. Akódhí nda tadhá tá Bálákà dré dhí, kò'o Isérélè àanzi i ledhélé tàkonzi na ngini ya dhí. Bálákà nda se tá àyi ki togó litílé, i kàdréró mányàngá fèle gíká tako i dré dhí ni nya, adrészó kpà ndòtò tà 'o be dhí byó.[†]

¹⁵ Kòdhí íbe dhí, àmi ki àruka i adré trôle tà Níkòlá ni lebèbhá i dré adrélé tadhálé dhí i rú.

¹⁶ Mí kòladzá di ámi togó! Mí kò'o kònìnì ko dhí, má ni tsa mí véna mbèlè, kitswálé àdzú bhu móndyá nda íbe sápí adrélépi apfòle má sîlésè dhí sè.

¹⁷ Dhya bíbhálé íbe tà yízo dhí kòyi tà Tirí Lolo dré adrélé tâle Êkélézyà i dré dhí! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhí dré dhí, má ni mánna zùle zùzù dhí ni fe dré nyàle. Má ni kpà kírà mvá kemve, rú tídhí dhí ni tisízo driá dhí ni fe drá. Dhya àlo rú nda ni àndu nilepi dhí yókodhó. Ngbà 'í dhya dra kírà nda ni kisúlépi dhí ni niá ni.»

Tà tisíle Ekélézyà Tiyàtirà na dhí dré dhí

¹⁸ «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Êkélézyà Tiyàtirà na dhí ni likí dhí dré kònìnì:

Gíká ni Mváagó, mĩ ni dré adrészó kòle àtsí tíni, ìndì pá ni dré adrészó lagúlé bòrónzè kobvólé àtsí sè dhí tíni dhí, adré kúlí kòni ki ta kòdhya:

† 2:14 2:14 A kònò Ngá nàma 22–24; 25:1-2; 31:16.

19 Má nǐ tà mí dré adrélé 'ole dhi i, ámi lèle, ámi tà ka'ika'i, tà mí dré adrélé 'ole má dré dhi i, ìndì ámi togó tsìma dhi be. Má nǐ kpà tâle dhi, mí adré tà dôro 'o wáláká ní ní lavú dhi be.

20 Di, ma tà íbe tâle mí dri: Mí adré Yèzàbélè, tòkó adrélépi áyi zi pròfétà ro kinzò sè dhi ní tayí adrélé tà tadhá áma màrábà i dré. Akodhí nda adré àyi kí lití adrélé ndòtò tà 'o, ìndì adrélé mányàngá fèle gíká tâko i dré dhi ní nya.

21 Má fè tá lókyá akodhí dré áyi togó ladzázó áyi ndòtò tà sè ká, di, lè tá ína ko.

22 Di ásà dhi, má ní akodhí ní bhe lángá dri kitswálé kizà nya lavúlé. Má ní kpà móndyá adrébhá múná tà 'o akodhí be dhi kí 'o kizà nya lavúlé, i kòladzá àyi kí togó tà i dré adrélé 'ole akodhí be nda kí tà sè ko dhi.

23 Kòdhi íbe dhi, má ní akodhí ní ànzì kí tupfú todràle. Di Èkèlézyà tití dhi kí níá tâle dhi, ma dhya móndyá tití dhi kí togó nílepi àyi kí tà kisùkisù be dhi 'i dhi be. Má ní tà logó ámi àlo àlo tití dhi i dré tà mì dré 'ole dhi i tí.

24 Di àmi, móndyá Tíyâtírà le dhi kí àmbí adrébhá trôle tà tòkó nda dré adrélé tadhálé dhi i rú ko, adrészó kpà tà adrélé zile <Sàtánà ní tà lùzu ró> dhi kí nda níle ko dhi i dré dhi, má adré tâá kònìnì: Má bhà ngá lanzì àzya àmi dri ko.

25 Mì kàdré ngbà 'i trôle gígí ro tà mì dré adrészó ába dhi rú, tsàle lókyá má dré dra agòzo dhi 'á.

26 Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi, ìndì tà má dré lèle dhi kí 'olepi tsàle kùdù na dhi dré dhi, má ní rìnyí fe dré adrészó opì nya súrú tití i dri.

27 Akódhi ní òpì nya àyi dri kùtù aya ró adrélépi
áyi rïnyí tadhá dhi sè.

A ní àyi kí tonjò ngóró lìdrí rûle kíní sè dhi i tíni.[‡]

28 Má ní rïnyí nda ní fe drá, ngóró áma Atá dré
afèle má dré dhi tíni. Má ní kpà nzágó adrélépi
kôle drùbhí sè dhi ní fe drá.

29 Dhya bibhálé íbe tà yïzo dhi kòyi tà Tírí
Lólo dré adrélé tâle Èkélézyà i dré dhi!»

3

Tà tísile Èkélézyà Sàrúdî na dhi dré dhi

1 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkélézyà Sàrúdî
na dhi ní likí dhi dré kònìnì:

Dhya adrélépi tirí nzi-drí-rí Giká àdhya íbe,
ìndì bhïbhinyà nzi-drí-rí dhi íbe dhi, adré kúli
kònì kí ta kòdhya: Má ní tà mí dré adrélé 'ole
dhi i be. Má ní, móndí i adré kisùá dhi, mí lídrí
ro, tákò mí drà mína dràdrà dhi be.

2 Mí kònga dì ayí 'ásè! Mí kòtimbà tà dóro
ní àmbí mí dré adrészó ába dhi, tà nda kòdraró
dràdrà ko. Tako ko, má nò dhi, tà mí dré adrélé
'ole dhi i kitswá áma Giká mìlésè ko.

3 Àsà dhi, lè mí kòkisù tà mí dré tá yïle gò
ka'izoá dhi i kòdhya. Mí kòladzá ámi togó, gòzo
adrélé tà nda kí 'o. Di, mí kònga ayí 'ásè ko dhi,
má ní tsa ámi kító kùgú tíni, ìndì mí kitswá lókyá
má dré dra tsàzo dhi ní ni bwà ko.

4 Di, tágba dré adrészó kònìnì dhi, móndí
àruka àmí kòfalé Sàrúdî le dhi i lopfó àyi kí
kítá i tàkonzì 'òma sè ko. Di à ní àyi nda kí

[‡] **2:27** **2:27** A kònò Longó i 2:8-9.

tosó kítá kemvekemve dhi i sè, i kàdréró lile túmáni má be, i dré kitswálé má sè dhi sè.

⁵ Dhya ángúdhi dra tà lavúlépi dhi, à ní kpà akódhi nda ní tosó kítá kemve sè àyi nda i tñi. Má kitswá tñadzí akódhi ní rú búkù lídrì àdhya lé dhi ní kizá ko. Be ró dhi, má ní tñá áma Atá kandrá ángéló ní íbe dhi, akódhi nda móndí mána 'i káyà dhi.

⁶ Dhya bíbhálé íbe tà yízo dhi kòyi tà Tirí Lólo dré adrélé tåle Êkélézyà i dré dhi!»

Tà tisìle Êkélézyà Filàdèlèfiyà na dhi dré dhi

⁷ «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Êkélézyà Filàdèlèfiyà na dhi ní likí dhi dré kònini:

Dhya adrélépi lolo ìndì báti, adrélépi lìfùngúlà mvá ópí Dàwídí àdhya íbe í drígá dhi, adré kúlí kònì kí ta.* Dhya nda kàdré dzóti nzi dhi, móndí àlo kitswá atsúá bwà ko. Kàdré kó dzóti atsú dhi, móndí àlo kitswá nziá bwà ko.

⁸ Dhya nda adré tñá dhi: Má ní tà mí dré adrélé 'ole dhi i be. Má ní, mi rínyí íbe tsà dhi be. Di, mí likí mína áma kúlí 'i. Mí gá kpà áma rú móndí i kandrá ko. Di mí nò rè ká! Má nzi dzóti mí kandrá, ìndì dhyá àlo kitswá atsúá bwà ko.

⁹ Má ní móndyá adrébhá tñá kinzò sè dhi, àyi Yúdà ànzì 'i dhi kí 'o alìle kórókó tití mí kandrá. Àyi nda i Yúdà ànzì 'i báti ko. Be ró dhi, i angá àyikya Sàtánà ní lìsámbò dzó lésè. Di má ní àyi kí 'o níá dhi, má lè mi tò dhi be.

* ^{3:7 3:7} «Lìfùngúlà mvá ópí Dàwídí àdhya» kònìdhi, adré rínyí Mèsíyà dré adrészò òpì nya ásà dhi ní tà tadhá.

10 Mí dré ámi togó tsìle ngóró má dré tá tâle mí kò'o dhi tíni dhi sè dhi, má ni ámi likí, kitswálé lókyá kizà ro dra móndyá tití bvò dri dhi kí tabhžo dhi kàtsáró mí rú ko.

11 Má adré alile mbèlè! Mí kàdré trôle tà mì dré adrészó ába dhi rú, dhya àlo kòdoró ámi kùlá ko dhi bvó.

12 Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, má ni akódhi nda ni 'o adrélé dzópá áma Gíká ni tépelò na dhi kí àlo ró. Akódhi nda ni adré kònàle kóná vésè kólyá. Má ni áma Gíká ni rú tisì akódhi dri, túmání bhàandre áma Gíká àdhya ni rú be. Bhàandre nda, Yérúsalémà tídhí dra asilépi bhù lésè, áma Gíká vélésè dhi 'í. Kòdhi íbe dhi, má ni kpà áma rú tídhí ro dhi ni tisì akódhi dri.

13 Dhya bibhálé íbe tà yízo dhi kòyi tà Tirí Lólo dré adrélé tâle Èkélézyà i dré dhi!»

Tà tisìle Èkélézyà Làwòdikiyà na dhi dré dhi

14 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkélézyà Làwòdikiyà na dhi ni likí dhi dré kònìnì:

Dhya adrélépi tàá dhi <Kàdré kònìnì!>, adrélépi tà tití í dré yíle dhi kí longó gyággya, ìndì Gíká dré 'ole ngá tití dhi kí bha dhi, adré kúlí kònì kí ta kòdhyá:[†]

15 Má ní tà mí dré adrélé 'ole dhi i be. Má ní, mi kìdríkìdrí ko, ìndì mi àtsì ró ko dhi be. Dóro ni tá mí dré adrélé tá kìdríkìdrí yà, kó ngalè àtsì ró yà dhi.

† **3:14 3:14** A kònò Tògyakúli 8:22.

16 Di, mí dré adrélé kàlwákàlwá, adrélé àtsíró ko, adrélé kpà kìdrékìdrì ko dhí sè dhí, má adré 'òle ámi adhí má silésè!

17 Mí adré tàá dhí: <Ma ngá líyí 'í. Ma ngá tití má dré adrészó lovó ní ìbe dhí ìbe. Ngá àlo pi ma ko.› Di, mí ní ko tâle dhí, mí mína kizà líyí 'í, ìndì móndí adrészó kizà do ásà dhí 'í dhí. Mí mína lemerè ro, mí kùdúkùdu ró, ìndì bvólílí ro.

18 Má adré dí ámi drí ta: Mí kògi má drígásè órò zàle àtsí sè atsálé kpíríkpírí dhí, mí kàdréró ngá líyí ro bâti. Mí kògi má drígásè kítá kemvekemve dhí i asólé mí rú, à kònòrò ámi kanyò ámi bvólílí tà sè dhí ko. Mí kògi kpà má drígásè àlókò tîle mí mïna, mí kàdréró ngá no drădra.

19 Má adré móndyá tití má dré adrélé lèle dhí ki tàkonzì tadhá àyi dré, adrészó àyi kì lotó. Mí kàdré dí àtsí ró, ìndì mí kòladzá ámi togó!

20 Mí nò rè ká! Má adré áma totó dzó tí, adrélé dzóti ga. Dhya àlo kàdré áma kúlí yi gó adrészó dzóti nzi dhí, má ní fì akódhí nda véna, adrélé ngá nya túmäní akódhí be, kàdréró kpà ngá nya túmäní má be.

21 Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhí, má ní akódhí nda ní bha adrélé lirílé túmäní má be áma lirírà adrészó òpì nya dhí dri, ngóró áma tändi má dré tà lavúlé gó adrészó lirílé áma Atá be akódhí ní lirírà adrészó òpì nya dhí dri dhí tíni.

22 Dhya bíbhálé ìbe tà yízo dhí kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tâle Èkélézyà i dré dhí!»

4

Giká ni mì bhàma lanzaile bhù na dhi

¹ Amvolásà dhi, má dré dzótí àlo nzile nzinzi dhi ni nòzo bhù na. Gò má dré kúlí 'u'ù má dré tá yile drídri gòká ni 'u'ù tini dhi ni yízo tàá má dré dhi: «Mí ambà kònwa má vélé, má kòtadháró mí dré tà dra ru 'obhá tà kòdhì i àmvolésè dhi i.»

² Gbá kòdhwa, Tirí Lólo dré áma asózó gò, má dré lirírà adrészó òpì nya dhi ni nòzo bhù na gò, má dré dhya adrélépi lirílé dríá dhi ni nòzo.

³ Dhya adrélépi lirílé dríá nda ni làsú tá lagulagu ró kírà làgí kyàkyà rú be dzáspè ìndì sàrùdùwánè dhi i tini.* Lirírà nda ni gàrà 'ásè kúrú dhi, gárí adré tá lagúlé kírà rú be èméródè dhi tini.†

⁴ Lirírà nda làgásè kúrú dhi, lirírà àruká nyadhi-àlo-drí-su adrészó òpì nya dhi i tá be. Di bhàgo nyadhi-àlo-drí-su dhi i adré tá lirílé lirírà nda i dríse. Ayí àlo àlo tití nda i asó tá kítá kemve àyi rú, kùlá óró sè dhi ni asózó àyi dri.

⁵ Lirírà nda lésè dhi, bhù lagulagu adré tá topfòle, kpòrò adré tá ndròle, ìndì bhù adré tá tadilé. Lirírà nda kandrá dhi, atsí nzi-drí-ri adrébhá kòlé dhi i tá be. Atsí nda i tirí nzi-drí-ri Giká àdhya 'i.

⁶ Lirírà nda kandrá dhi, yíandre adrélépi lagúlé tálàtálà tini ìndì krístálè tini dhi tá kpà be.‡

* **4:3 4:3** «Dzáspè» kònìdhì kírà làgí kyàkyà làsú be mbìlídri tini dhi 'i. «Sàrùdùwánè» kònìdhì kírà kika dhi 'i. † **4:3 4:3** «Èméródè» kònìdhì kírà làgí kyàkyà làsú be mbìlídri tini dhi 'i.

‡ **4:6 4:6** «Krístálè» kònìdhì kírà adrélépi lagúlé táratára dhi 'i.

Lírírà kító 'á nda làgásè kúrú dhí, ngá su lídrì ro dhí i tá be. Ayí nda i tá mě íbe bǐ àyi rúsè, àyi kandrálésè ìndì àyi àmvolésè.

⁷ Ngá lídrì ro nda ní àlo ní lású tá kàmí àdhya tíni. Rí ní ní lású tá tíagó àdhya tíni. Na ní ní mibhalé tá móndí àdhya tíni. Su ní ní lású tá gíri adrélépi ngàle kuru sè dhí àdhya tíni.

⁸ Ngá su lídrì ro àlo àlo tití nda i tá kupfú íbe nzi-drí-àlo. Ayí rúsè dhí, mě i ga bǐ, ndìndì àyi ki kupfú i zàle. Kítú sè ìndì ngátsi sè dhí, i adré tá kúlí loyó landè àko ró adrészò tàá dhí:

«Míri Gíká rínyí líyí ro, adrélépi tá be kínó lésè,
adrélépi be, ìndì adrélépi alile dhí, lólo,
lólo, lólo!»

⁹ Di vésè wáyi ngá lídrì ro nda i dré adrérà'a mìlanzìlanzì, lindrì, àwoyà be dhí ki fe dhyá adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri, adrélépi lídrì íbe kóná vésè kólyá dhí dré dhí 'á dhí,

¹⁰ bhàgo nyadhi-àlo-drí-su dhí i adré ledhélé àyi ki kórókó tití dhyá adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri nda kandrá, adrészò akódhí adrélépi lídrì íbe kóná vésè kólyá nda ní lindrì bha. I adré àyi ki kùlá ki lebhé akódhí ní lirírà kandrá, adrészò tàá dhí:

¹¹ «Míri àma ki Gíká, mí kitswá adrélé mìlanzìlanzì kisú, lindrì íbe ìndì rínyí be dhí mi.

Tàko ko, mí bhà tá ngá tití dhí i mi.
Mí bhà ngá nda i ngóró mí dré tá lèle 'ole dhí tíni, i kàdréró adrélé be dhí bvó.»

5

Kábilígyà Mvá kitswá Gíká mǐlésè búkù kinzí dhi nì

¹ Amvolásà dhi, má dré búkù pàle papà dhi nì nòzo dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri nda nì dríágó lésè. A tisì tá tà búkù nda léna ìndì àmvò nì dri gó, búkù nda nì pàzo kibèle kídhá nzi-drí-rí dhi i sè.

² Gò má dré ángéló àlo rínyi ró dhi nì nòzo, adrérà'a lizíá kúlí 'u'ù sè dhi: «Àdhi kitswá Gíká mǐlésè kídhá kòdhí kí kunzí, búkù kòdhí nì kinzízó dhi nì?»

³ Di, dhya àlo bhù na yà, bvò dri yà, kó ngalè bvò àndúna yà, kitswálépi búkù nda nì kinzí, 'a nì nì nòzo bwà dhi tá yókódhó.

⁴ Gò má dré dhèzo adrélé ngòle tà tändi ró, à dré tá dhya àlo kitswálépi Gíká mǐlésè búkù nda nì kinzí, 'a nì nì nòzo dhi nì kisúlé ko dhi sè.

⁵ Di, bhàgo kí àlo dré tázoo má dré dhi: «Mí ngo ko! Mí nò rè ká! Kàmí angálépi Yúdà nì súrú lésè dhi, dhya angálépi ópí Dàwidí nì kómvo lésè dhi lavú tà dre. Akódhi nda kitswá Gíká mǐlésè kídhá nzi-drí-rí nda kí kunzí, búkù nda nì kinzízó dhi nì!»

⁶ Gò má dré Kábilígyà Mvá nì nòzo adrérà'a áyi totó lirírà òpì àdhya nì kító 'á, ngá su lídrì ro dhi kí kító 'á, ìndì bhàgo kí kító 'á. Akódhi sù ngóró à pfu tá akódhi dràle dràdrà na tíni. Akódhi tá ko'yá íbe nzi-drí-rí, ìndì mì íbe nzi-drí-rí. Mì nda i tirí nzi-drí-rí Gíká àdhya dré mûle lìle bvò wäyi 'ásè dhi 'í.

⁷ Dí Kábilígyà Mvá nda dré lìzo búkù do dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri nda ni dríágó lésè.

⁸ Kodo búkù nda dre dhí, ngá su lídrì ro dhí i bhàgo nyadhi-àlo-drí-su dhí íbe dhí i dré ledhézó àyi ki kórókó titi Kábilígyà Mvá nda kandrá. Ayi àlo àlo tití nda i tá kùdhí íbe. Íru tá kpà àyi drígá kópò ledélé órò sè gabhá béndélé sè bìbi dhí i. Béndélé nda, tà móndyá lolo titi Gíká àdhya i dré tá zile akódhí tí dhí 'i.

⁹ Dí i dré ngàzo adrélé longó tídhí dhí ni ngo, adrészó tàá dhí:

«Mí kitswá Gíká mǐlésè búkù do, kídhá ni ki kunzìzo dhí mi.

Tàko ko, à pfu tá mi dràle, ìndì ámi kàrì sè dhí, mí gi Gíká dré

móndí angábhá súrú tití i lésè, ti tití i lésè, móndyá tití i lésè, ìndì bvò tití i lésè dhí i.

¹⁰ Mí bhà àyi adrélé òpì ro, ìndì kòwánà i ró, i kàdréró tà 'o àma ki Gíká dré.

Dí i ni òpì nya bvò dri.»

¹¹ Má dré mì bhèzo gó, ángéló lìzólìzo dhí ki kúlí yízo. Ayi nda i lizó tá tsale ngùlù vésè be ngùlù, ìndì ngùlù-mudrí vésè be ngùlù-mudrí. Í kimó tá àyi lirírà òpì àdhya làgásè kúrú, ngá lídrì ro dhí i làgásè kúrú, ìndì bhàgo i làgásè kúrú.

¹² Dí i adré tá longó ngo kúlí 'u'ù sè, adrészó tàá dhí:

«Kábilígyà Mvá tá pfùle dràle dhí kitswá Gíká mǐlésè

rinyí kisú, ngá làgí kyàkyà dhí íbe, tògyá be, lindrì be, mǐlanzìlanzi be, ìndì rúku be!»

13 Gò má dré móndyá tití ìndì ngá tití Gíká dré bhàle adrélé bhù na, bvò dri, bvò àndúna, ìndì yiandre na dhi kì yízo, adrérà'a longó ngo adrészó tàá dhi:

«Rúku, lindrì, mìlanzìlanzi, rìnyí be dhi ì kàdré dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhyá dri dhi dré,

ìndì Kábilígyà Mvá dré kóná vésè kólyá!»

14 Ngá su lídrì ro dhi ì adré tá logóá dhi: «Kàdré kònìni!» Di bhàgo ì dré ledhézó àyi kì kórókó tití Gíká kandrá Kábilígyà Mvá be, àyi kì lindrì bhàzo.

6

Kábilígyà Mvá kunzì rè zyà kídhá nzi-drì-àlo dhi i

1 Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, Kábilígyà Mvá dré kídhá nzi-drì-ri nda ni àlo kunzìzo. Gò má dré ngá su lídrì ro nda kì àlo yízo tárà'a kúli sè bhù ni tadima tíni dhi: «Mí kàlì!»

2 Di má dré nòzoá dhi, dòngí àlo kemve dhi agá má kandrá. Dhya adrélépi lirílé drìá dhi ru tá kísu í drígá gò, kùlá fèzo drá. Di akódhi nda dré lìzo àdzú bhu kàribhá lavulépi ró, kitswázó kàribhá kì lavú dhi bvó.

3 Kábilígyà Mvá kòkunzì kídhá ni rì dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni rì yízo tárà'a dhi: «Mí kàlì!»

4 Gò dòngí àzya kika ryarya dhi dré apfòzo má kandrá. Dhya adrélépi lirílé drìá dhi dré dhi, à dré rìnyí fèzo dré tà kìdríkìdrí tingázó bvò drísè, móndí ì kòtupfúró ru todràle be dhi bvó. Gò sápí kàdrì fèzo akódhi dré.

5 Kábilígyà Mvá kòkunzì kídhá ni na dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni na yïzo tärà'a dhi: «Mí kàlì!» Gò má dré nòzoá dhi, dòngí kini dhi agá má kandrá. Dhya adrélépi lirilé driá dhi ru tá ngá adrészó ngá ki lanzílanzì tabhì ásà dhi í drígá.

6 Gò má dré ngá kúlí tíni apfòlepi ngá su lídrì ro dhi i kòfalésè dhi ni yïzo tàá dhi: «À ni ngbà 'í ngánò fóndro fe kíló àlo àzí 'ole kítú àlo sè dhi tí. À ni kó órezè fóndro fe kíló na àzí 'ole kítú àlo sè dhi tí. Adré kpà lèá dhi, à kòkizá dò i vínò be dhi ko.»*

7 Kábilígyà Mvá kòkunzì kídhá ni su dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni su yïzo tärà'a dhi: «Mí kàlì!»

8 Gò má dré nòzoá dhi, dòngí mânimâni dhi agá má kandrá. Dhya adrélépi lirilé driá dhi ni rú tá Dràdrà. Akódhi nda vésè dhi, móndyá dràbhá dre dhi kí àrà adré tá lile. Gò rïnyí fèzo àyi nda i dré adrészó bvò wäyi lanzílé 'a be su dhi ni àlo drile, i kòtupfúró móndí i todràle sápí sè, kàrábhò sè, drà kònzi sè, ìndì kà'wá àtrá i sè.

9 Kábilígyà Mvá kòkunzì kídhá ni nzi dre dhi, má dré móndyá tupfûlé todràle dhi kí líndrí kí nòzo àlètárì zàle. À tupfú tá àyi nda i todràle, i dré tá Gíká ni kúlí longólé, ìndì akódhi ni tà tadhálé landè àko ró dhi sè.

10 Dì i dré liyizó kúlí 'u'ù sè tazoá dhi: «Míri rúku ró adrélépi lolo ìndì báti ni, mí ni gi tsale ángutú móndyá bvò àdhyà kí tàbvó tama sè, ìndì àma kí kàrì ni tà zïma àma kí tupfúbhá i tí dhi sè dhi?»

* **6:6 6:6** A adré kisùá dhi, tà tâle kòdhì i adré kàrábhò ni tà ta kòdhya.

¹¹ Gò kánzò kemve dhí ni fèzo àyi àlo àlo tití dhí i dré gó, tazoá àyi dré dhí, i kòlovó rè lókyá tsà sè, tsàle lókyá àyi ki adrúpi màrábà ro dhí ki tupfúrà'a todràle àyi tíni kitswálé tití dhí 'á.

¹² Má dré tá adrérà'a nòá dhí 'á dhí, Kábilígyà Mvá dré kídhá ni nzi-dri-àlo kunzízo. Di kàdikàdi kàdrì dhí dré bvò kosézó rínyí sè. Kitú dré anizó atsálé kítá lirí kini dhí tíni. Mbă dré likázó tití atsálé kárí tíni.

¹³ Bhíbhínyà bhù mibhalé 'á dhí i dré ledhézó bvò dri, ngóró figi lò'wa i dré adrélé azile lyǎandre sè dhí tíni.

¹⁴ Bhù dré ru kopázó tavìle búkù pàle dhí tíni gó, kòngó tití dhí ki tingázó tûrù íbe àyi ki àrà i 'ásè.

¹⁵ Di ópí kàdrì bvò àdhyá i, móndyá kàdrì dhí i, sòdá ki kàdrì i, ngábhá i, kòmbá i, tsàle móndyá àruka tití màrábà ro, ìndì màrábà ro ko dhí i dré àyi ki tuzùzo gó i 'ásè, ìndì kírà kòngó drína dhí i 'ásè.

¹⁶ Gò i dré adrészó liyilé kòngó i rú kírà íbe, adrészó tåá dhí: «Mì kàdhé àma dri, àma ki zu dhya adrélépi lirilé lirírà òpì àdhyá dri dhí mîlésè, ìndì kombà Kábilígyà Mvá àdhyá kandrásè wà!

¹⁷ Tako ko, kitú kàdrì àyi ki kombà tadházó dhí atsá dre. Adhi ni kitswá áyi totó bwà dhí nì?»

7

A lwà àngì móndyá Gíká àdhyá ki kándrágá i 'ásè

¹ Amvolásà dhí, má dré ángéló su dhí ki nòzo, adrérà'a àyi ki totó bvò ni pá su dhí i 'ásè. I adré

tá lyǎandre su bvò àdhya kí kikí, i kòviró bvò mi yà, yiandre mi yà, kó ngalè fa àlo rú yà dhí ko.

² Gò má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a angálé kítú dré apfórà lésè. Akódhí nda tá ngá adrészó Gíká lídrì ro dhí ni àngì lwa móndí kí kándragá i 'ásè dhí ibe í drígá. Dí dré yòzoá kúlí 'u'ù sè ángéló su rinyí fèzo àyi dré bvò kí 'òzo kònzi yiandre be dhí i dré dhí:

³ «Mì kò'o bvò 'i yà, yiandre 'i yà, kó ngalè fa 'i yà dhí i kònzi ko, tsàle lókyá mà dré dra àngì lwàzo àma kí Gíká ni mårábà kí kándragá i 'ásè dhí 'á.»

⁴ Gò má dré móndyá àngì nda kí lwàzo àyi kí kándragá i 'ásè dhí i tá ángopí ya dhí ni yízo: Áyi nda i tá móndí ngùlù-kámá-àlo-drí-nyadhi-rí-drí-su, angábhá Isérélè ànzi kí surú tití i lésè dhí 'i.*

⁵ Móndyá angábhá Yúdà ni surú lésè, àngì lwàzo àyi kí kándragá i 'ásè dhí i tá ngùlù-mudrídri-rí,[†]

móndyá Rùbénà ni surú lésè dhí i tá ngùlù-mudrídri-rí,

móndyá Gádà ni surú lésè dhí i tá ngùlù-mudrídri-rí,

⁶ móndyá Asérà ni surú lésè dhí i tá ngùlù-mudrídri-rí,

móndyá Nèfàtálí ni surú lésè dhí i tá ngùlù-mudrídri-rí,

móndyá Mànásè ni surú lésè dhí i tá ngùlù-mudrídri-rí,

* **7:4 7:4** «Ngùlù-kámá-àlo-drí-nyadhi-rí-drí-su» kònìdhí: 144.000. † **7:5 7:5** «Ngùlù-mudrídri-rí» kònìdhí: 12.000.

⁷ móndyá Símèyónà ni súrú lésè dhí i tá ngùlù-mudrí-drí-rí,
 móndyá Lévi ni súrú lésè dhí i tá ngùlù-mudrí-drí-rí,
 móndyá Isákárà ni súrú lésè dhí i tá ngùlù-mudrí-drí-rí,
⁸ móndyá Zàbùlónà ni súrú lésè dhí i tá ngùlù-mudrí-drí-rí,
 móndyá Yóséfà ni súrú lésè dhí i tá ngùlù-mudrí-drí-rí,
 móndyá Bènyàmínà ni súrú lésè dhí i tá ngùlù-mudrí-drí-rí.

Móndí lizólízo dhí i bhà Gíká ni lindrì

⁹ Amvolásà dhí, má dré móndí lizólízo kitswálé nàle bwà ko, angábhá bvò tití i lésè, súrú tití i lésè, móndyá tití i lésè, ìndì ti tití i lésè dhí ki nòzo, adrérà'a àyi ki totó lirírà opì àdhya kandrá, ìndì Kábilígyà Mvá kandrá. A tosó tá àyi kánzò kemvekemve dhí i sè, ìndì i ru tá mbíra bí àyi drígá.

¹⁰ Ì adré tá loyóá kúlí 'u'ù sè dhí:

Rinyí adrészó móndí ki tídrí dhí adré angálé àma ki Gíká adrélépi lirílé lirírà opì àdhya dri dhí vélésè, ìndì Kábilígyà Mvá vélésè!

¹¹ Angéló tití dhí i totó tá àyi adrélé lirírà opì àdhya làgásè kúrú, bhàgo i làgásè kúrú, ìndì ngá su lídrì ro dhí i làgásè kúrú. Di i dré ledhézó àyi ki mǐ bha kíní mi lirírà opì àdhya kandrá, adrészó Gíká ni lindrì bha,

¹² adrészó tàá dhí:
 «Kàdré kònìnì!

Rúku, mǐlanzìlanzì, tògyá, àwoyà, lìndrì, tsàle
rìnyí be dhí ì kàdré àma kì Gíká dré kóná
vésè kólyá!

Kònìnì!»

¹³ Gò bhàgo kì àlo dré áma lizízó tàzoá dhí:
«Àyì tosólé kánzò kemvekemve dhí i sè kòni i,
àdhibhbá 'i? Ì angá ángolésè?»

¹⁴ Má logó drá dhí: «Atálágó, mí nì be mi.» Dì
akódhí tà dhí:

«Àyì nda i móndyá apfòbhá kízà kàdrì lésè dhí 'i.
Ì dzì àyì ki kánzò i temvélé Kábilígyà Mvá nì kàrì
na dre.

¹⁵ Dì ásà dhí, ì totó àyì Gíká nì lirírà òpì àdhya
kandrá,
adrélé lìsámbò 'o akódhí dré kítú be ìndì ngátsi
be akódhí nì tépelò na.

Dì dhya adrélépi lirírlé lirírà òpì àdhya dri nda nì
bhà mo adrészó túmáni àyì íbe.

¹⁶ Tàbirí kitswá gòle vélé àyì kì 'o ko, yì lovó
kitswá kpà gòle àyì kì nde ko.

Kítú àtsí 'i yà, kó ngalè àtsí àzya 'i yà dhí kitswá
kpà gòle vèle àyì rú ko.

¹⁷ Tàko ko, Kábilígyà Mvá adrélépi lirírà òpì
àdhya nì kító 'á dhí nì àyì ki likí,
ngóró kábilígyà likílépi dré adrélé 'òle dhí tíni.
A nì àyì kì dri lìzo àyì íbe yì kidrì adrébhá lìdrì
fe dhí i 'ásè.

Dì Gíká nì mìndra atrì àyì misè tití.»

8

Kábilígyà Mvá kunzì kídhá nì nzi-drì-ri

¹ Kábilígyà Mvá kòkunzì kídhá ni nzi-drì-rì dre dhi, ngá dré bhùzo bhù na ndiii ànyíànyì sáà ni tálí sè.

² Bvóá dhi, má dré ángéló nzi-drì-rì adrébhá àyi ki totó Gíká kandrá dhi ki nòzo. Gò gòká nzi-drì-rì dhi ki fèzo àyi dré àlo àlo.

³ Gò ángéló àzya dré alìzo áyi totó ànyi àlètárì làga. Ru tá í drígá ngá ledélé órò sè adrészó bénédélé za lana dhi. Gò bénédélé bì dhi ni fèzo akódhì dré, túmāní tà móndyá lolo tití Gíká àdhya ì dré tá zile tíá dhi íbe, kòzàró ngá nda i tití Gíká dré àlètárì órò sè dhi dri, Gíká ni lirírà òpì àdhya kandrá.

⁴ Di bénédélé ni àtsíkà dré ngàzo ángéló nda drígásè túmāní tà móndyá lolo dhi ì dré tá zile Gíká tí dhi íbe mbàle Gíká véna.

⁵ Gò ángéló nda dré ngá adrészó bénédélé za lana nda ni dòzo, àtsí àlètárì dri dhi ni dàzo gàle lana bì gò, bhèzoá bvò dri. Di bhù dré ngàzo adrélé tadílé, kpòrò dré adrészó ndròle, bhù dré adrészó lagúlé gò, bvò dré ru kosézó.

Gòká nzi-drì-rì dhi i

⁶ Gò ángéló nzi-drì-rì adrébhá tá gòká nzi-drì-rì dhi íbe àlo àlo nda i dré pá sìzo kitswázó gòká vo dhi bvó.

⁷ Di ángéló ni àlo dré ngàzo gòká vo. Di fí i àtsí be amúlé kàrí be dhi ki bhèzo bvò dri. Gò bvò wáyi lanzílé 'a be na dhi ni àlo dré vèzo, túmāní fa tití lanzílé 'a be na dhi ki àlo íbe, ìndì mbìlídri tití dhi íbe.

⁸ Gò ángéló ni rì dré gòká vòzo. Di ngá ngóró kòngó kàdrì adrélépi kòle àtsi ró dhi tini dhi ni

bhèzo ndìle yìandre na. Gò yìandre wäyi lanzílé 'a be na dhi ni àlo dré ru ladzázó atsálé kàri ró.

⁹ Di ngá tití lídrì ro yìandre na lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré dràzo. Kòdhi íbe dhi, bwátù tití lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré abízó.

¹⁰ Gò ángéló ni na dré gòká vòzo. Di bhìbhinyà gú adrélépi kòle àtsi ró dhi dré apfòzo bhù lésè, dhèle yìandre tití adrébhá dìle lanzílé 'a be na dhi ki àlo dri, ìndì yì kidrì i drisè.

¹¹ Bhìbhinyà nda ni rú tá «Ngá kùdzí». Di yìandre tití lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré atsázó kùdzíkùdzí. Móndí zyandre yì nda ni mvubhá dhi i dré todràzo, yì nda dré tá atsálé kùdzíkùdzí dhi sè.

¹² Gò ángéló ni su dré gòká vòzo. Di kítú lanzílé 'a be na dhi ni àlo tswàzo, túmání mbă lanzílé 'a be na dhi ni àlo be, ìndì bhìbhinyà tití lanzílé 'a be na dhi ki àlo be. Gò ngá tití nda ki 'a àlo dhi dré atsázó tímímvá ro. Di kítú lanzílé 'a be na dhi ni àlo, ngátsi àdhya be dhi i tá vélé ngádra àko.

¹³ Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, má dré gíri adrélépi ngàle kuru sè dhi ni yìzo, adrérà'a loyóá kúlí 'u'ù sè dhi: «Kizà! Kizà! Kizà ni adré móndyá tití adrébhá bvò dri dhi i dré, gòká ángéló na àruka i dré adrélé 'ole vòle 'ùle dhi i sè!»

9

Gòká ni nzi vòma

¹ Gò ángéló ni nzi dré gòká vòzo. Di má dré bhìbhinyà àlo adhélépi bhù lésè bvò dri dhi ni nòzo. A fè tá bhìbhinyà nda dré lìfùngúlà mvá bhú kùdù àko dhi ni ti nzìzo.

² Di kònzi bhú nda ní ti dre dhi, àtsíkà dré apfòzo lásà mbàle kurú na, ngóró àtsíkà dré adrélé mbàle àtsí kàdrì lésè dhi tíni. Di àtsíkà nda dré kitú ní mì 'ozo anilé bhù mibhalé be.

³ Atsíkà nda lésè dhi, kísà i dré topfòzo asilé bvò dri. Gò rinyí fèzo kísà nda i dré adrészó móndí ki tozà ngóró dàpáyà kya tíni.

⁴ A lazí tá àyi dri dhi, i kò'o mbì 'i yà, kó ngalè fa 'i yà dhi kònzi ko. Be ró dhi, i kò'o ngbà 'i móndyá Gíká ní àngì lwàzo àyi ki kandrágá i 'ásè ko dhi i kònzi kòdhya.

⁵ A fè tá àyi dré rinyí kitswázó móndí ki tupfú todràle dhi ko. Be ró dhi, a fè àyi dré rinyí adrészó ngbà 'i móndí ki rúbhá 'o aswálé mbă nzi. Di àyi ki rúbháaswa nda tá ngóró ngáaswa dàpáyà dré adrélé fèle dhi tíni.

⁶ Kitú nda i tú dhi, móndí ki dràdrà nda, di, i kitswá àyikya kisúá ko. I ní adré lovó ibe tò kitswázó dràle, di, dràdrà ní lapá àyi kandrásè.

⁷ Kísà nda ki lású tá ngóró dòngí adrébhá 'ole lìle àdzú na dhi kya tíni. Ayí tá ngá ngóró kùlá ledélé óró sè dhi tíni dhi ibe àyi dri. Ayí ki mibhalé tá móndí kya tíni.

⁸ Ayí ki dríbhí tá tòkó kya tíni. Ayí ki sí tá kàmì kya tíni.

⁹ Ayí tá ngá aya ró adrélépi àyi ki likí dhi ibe àyi agá. Ayí ki kupfú ki kpòrò tá ngóró tàmàmbírì bì dòngí i dré adrélé sèlè ràzo ába àdzú na dhi kya tíni.

¹⁰ Ayí tá taví adrélépi móndí ki tozà dàpáyà kya tíni dhi ibe. Di àyi ki taví nda i tá rinyí ibe adrészó móndí ki rúbhá 'o aswálé mbă nzi.

11 Ayí kí ópí kàdrì tá ángéló bhú kùdù àko dhí àdhya 'í. Akódhí nda ní rú Êbérè ti sè dhí Abàdónà, ìndì Gírikí ti sè dhí Apòlìyónà. (Rú nda kòdhí ì adré lèá tâle dhí «Ngá kizálépi».)

12 Kizà ní àlo lavú tá kònìnì. Di, mì yi rè ká! Kizà rí àruka ì adré alìle.

Gòká ni nzi-drí-àlo vòma

13 Gò ángéló ni nzi-drí-àlo dré gòká vòzo. Di má dré kúlí apfòlepi ko'yá su àlétárì óró sè Gíká kandrá dhí àdhya i lésè dhí ní yízo.

14 Kúlí nda dré tâzoá ángéló ni nzi-drí-àlo adrélépi tá gòká íbe nda dré dhí: «Mí lì ángéló su 'ile yíandre gú adrélépi díle rú be Yùfùrátè dhí làga dhí kí tri.»

15 Gò ángéló su tá adrélé likílé sáà nda sè, kítú nda sè, mbă nda sè ìndì kóná nda sè nda kí trìzo, ì kòtupfúró móndyá tití bvò dri lanzílé 'a be na dhí kí àlo todràle be dhí bvó.

16 Má yi tá sòdá adrébhá àdzú bhu dòngí sè dhí ì tá ángopí ya dhí 'í. Ayí nda i tá miliyó-kámá-ri.*

17 Di ngá agálépi má mi toróbí tíni nda na dhí, dòngí i sòdá liríbhá àyi drísè dhí íbe nda kí lású tá kònìnì: Ayí tá ngá aya ró adrélépi àyi kí likí dhí íbe àyi agá. Ngá nda i tá kíka àtsí tíni, mânímäní ro bhù ní mibhalé tíni, ìndì wayìwàyì ro kítú tíni. Dòngí nda kí drí sù tá kàmí kya tíni. Ayí sîlésè dhí, àtsí adré tá apfòle, àtsíkà íbe ìndì bárútí be.

18 Di móndyá tití bvò dri lanzílé 'a be na dhí kí àlo ì dré todràzo kizà kàdrì na nda i sè: àtsí,

* **9:16 9:16** «Miliyó-kámá-ri» kònìdhí: 200.000.000.

àtsíkà, ìndì bàrútì adrébhá tá apfòle dòngí i sílésè dhí i.

¹⁹ Dòngí nda kí rínyí tá àyi kí ti na, ìndì àyi kí taví na. Ángyá ko, àyi kí taví nda tá ngóró ní adrélépi drí íbe dhí tíni. Ayí kí taví kí drí nda i sè dhí, i adré tá móndí kí 'o kònzi.

²⁰ Di, tágba móndí zyandre dhí i dré todràzo kizà kàdrí nda i sè dhí, móndí kí àmbí i ladzá tá àyikya àyi kí togó tà i dré tá adrélé 'ole dhí kí tà sè ko. I tayí tá tirí kònzi kí líndrí bhàma ko. I tayí tá kpà gíká tákó kí líndrí bhàma ko, tágba gíká nda i dré tá adrészó ngá ledélé óró sè, àrezá sè, bòrónzè sè, kírà sè, ìndì fa sè, kitswábhá ngá no bwà ko, tà yi bwà ko, ìndì atsí to bwà ko dhí i dhí.

²¹ I ladzá tá kpà àyi kí togó, móndí kí tupfuma ní tà sè, kólé tà 'òma ní tà sè, ndòtò tà 'òma ní tà sè, ìndì ngá kugùma ní tà sè ko.

10

Angéló búkù tsà dhi be dhi

¹ Gò má dré ángéló àzya rínyi ró dhí ní nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhí nda asó tá ndùrùku í rú. Akódhí dríle dhí, gári tá be. Akódhí ní mibhalé adré tá lagúlé kítú tíni. Akódhí ní pá tá ngóró àtsísí adrélépi kòle dhí tíni.

² Ru tá búkù tsà nzile nzinzí dhí í drígá. Dré áyi pá dríágó lésè dhí ní bhàzo yíandré dri, áyi pá lìdzí lésè dhí ní bhàzo bvò dri.

³ Gò dré ngàzo trèle ngóró kàmí dré adrélé kàndrílé dhí tíni. Kòtre dre dhí, bhù dré tadízó vésè be nzi-drí-rí kúlí tàzo.

4 Kòtadí kúlí ta dre dhi, má adré tá 'òle kúlí nda ki tísì ká. Di, má dré kúlí àzya apfòlepi bhù lésè dhi ni yízo tàá dhi: «Mí kòzù kúlí bhù ni tadima nzi-drì-rì kòdhì i dré tâle dhi i. Mí kòtisì tà nda i ko.»

5 Gò ángéló má dré nòle adrérà'a áyi totó yíandre dri ìndì bvò dri nda dré áyi dríágó bhàzo kuru bhù na ró.

6 Dré mònträ sìzo Gíká adrélépi lídrì ro kóná vésè kólyá, bhù kí bhàlepi bvò be, yíandre be, ìndì ngá tití àyi lé dhi íbe dhi ni rú sè, tàzoá dhi: «À kitswá góle vélé tà tigí ko!

7 Di, lókyá ángéló ni nzi-drì-rì dré adrérà'a 'òle gòká vo dhi 'á dhi, tà lùzu ró Gíká dré kisùle 'òle kínó lésè dhi ni ru 'o kitswálé tití, ngóró dré tá longólé áyi màrábà, pròfétà i dré dhi tíni.»

8 Gò kúlí má dré tá yìle bhù lésè nda dré gózo tàá má dré dhi: «Mí lì búkù tsà nzìle nzinzi dhi ni do ángéló adrélépi áyi totó yíandre dri ìndì bvò dri dhi drígásè.»

9 Di má dré áma kisizó ànyi ángéló nda làga gò tàá drá dhi, kàfè búkù tsà nda má dré. Di dré tàzoá má dré dhi: «Mí kòdo nyàle. Mí silé dhi, a ni kadí apé tíni. Di, a ni go ámi 'a 'o atsálé kùdzikùdzì.»

10 Gò má dré búkù tsà nda ni adózó ángéló drígásè nyàle. Má silé dhi, búkù nda kadí tá apé tíni. Di, má kònya dre dhi, dré áma 'a 'òzo atsálé kùdzikùdzì.

11 Di à gò tàá má dré dhi: «Adré lèá dhi, mí kògò tà longó pròfétà àdhya tíni móndí twátwa bǐ dhi kí tà dri, surú twátwa bǐ dhi kí tà dri, ti

twátwa bĩ dhí kí tà dri, ìndì ópí twátwa bĩ dhí kí tà dri.»

11

Pròfétà rì Gíká ni tà longóbhá dhí i

¹ Amvolásà dhí, à dré kòzó adrészó ngá kí kàdrì tabhì ásà dhí ni afèzo má dré gò, tàzoá má dré dhí: «Mí lì tépelò ni kàdrì tabhì, àlètárì àdhyá be. Mí kònà kpà móndyá adrébhá Gíká ni lindrì bha tépelò nda na dhí i be.

² Dì, kàdré ína tépelò ni bhà'álé kívì na dhí ni tà sè dhí, mí kòtabhì àrà nda ko. Tàko ko, à tayí àrà nda pàgánò i dré dre. Ayí nda kí bhàandré lolo dhí ni ató àyi pálé mbă nyadhi-rì-drì-rì.*

³ Dí má ni rïnyí fe áma màrábà rì dhí i dré, kitswázó tà i dré dra yile má vélésè dhí kí longó pròfétà kya tíni móndí i dré. Ayí nda kí kítá liri asó àyi rú, adrészó áma tà longó kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhi-na.†

⁴ Pròfétà rì nda i òlívè fa rì, ìndì ngá rì adrészó àtsí tosó silá, adrébhá àyi kí totó Míri adrélépi bvò wäyi drile dhí kandrá dhí 'i.

⁵ Dhya àlo kàdré ína àyi kí le 'ole kònzi dhí, àtsí adré apfôle àyi sîlésè àyi kí kàribhá kí tupfú todràle. Dì dhya ángùdhi adrélépi àyi kí le 'ole kònzi dhí ni dra làsú be kònini.

* **11:2 11:2** A kònò Lúkà 21:24. † **11:3 11:3** «Kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhi-na» (1.260) kònì i, «mbă nyadhi-rì-drì-rì» ngóró tâle 11:2 na dhí tíni dhí 'i. «Kítá lirí» màrábà rì dhí i dré asólé àyi rú kòdhí adré tà kizà ro i dré adrélé longolé dhí kí tà tadhá.

6 Ayì rì nda i rinyí ìbe kitswázó bhù kikí, kozya kòdhiró lókyá ì dré adrérà'a tà longó pròfétà kya tímì dhi 'á ko. Ayì kpà rinyí ìbe kitswázó yì ladzá atsálé kàri ró, ìndì kitswázó kizà twátwa dhi ki 'o atsálé bvò dri, vésè be ángopí ì dré adrészó lèá 'ole kònìnì dhi.

7 Ì kòlongó tà ì dré yìle Gíká vélésè dhi i akílé tití dre dhi, kà'wá àtrá dra apfòlepi bhú kùdù àko dhi lésè dhi ni apfò àdzú bhu àyì ìbe, àyì ki lavúzó gó, àyì ki tupfúzó todràle.

8 Di àyì ki àbvò ki ayì bhàandre kàdrì ni láti andre na. Bhàandre nda, bhàandre àyì ki Míri ni tidizó fa kípakipa dri lána dhi 'ì. A adré bhàandre nda ni rú zi kúlì alaala sè dhi Sòdómà, ìndì Èzépétò.[‡]

9 Kitú na tálí sè dhi, móndí zyandre angábhá móndyá tití i lésè, surú tití i lésè, ti tití i lésè, ìndì bvò tití i lésè dhi ki àyì ki àbvò nda ki no, adrészó àyì ki sìma logá.

10 Di móndyá tití bvò dri dhi ki lenzé àyì ki dràma sè. Ì ni gwányá 'o, adrészó ngá tefè àyì kòfalésè. Tàko ko, pròfétà rì nda ì fè tá kizà móndyá tití bvò dri dhi i dré nyàle.

11 Di, kitú na tálí sè nda àmvolésè dhi, la'a lídrì àdhya angálépi Gíká vélésè dhi dré fízo àyì léna gó, ì dré ngàzo àyì ki totó pá dri. Di tirì dré gàzo móndyá tití àyì ki nobhá dhi i léna bì.

[‡] **11:8 11:8** Bhàandre kòdhi Yèrúsalémà 'ì. A adré bhàandre nda ni rú zi «Sòdómà» ìndì «Èzépétò» tàko ko, Gíká tadhá tá áyi kombà bhàandre nda i rú, móndyá 'ásà dhi ki tupfúzó todràle àyì ki tàkonzi sè. A kònò Èsáyà 1:9-10; Kídhomà 18-19.

¹² Gò àyi r̄i nda ì dré kúlí 'u'ù apfòlepi bhù lésè dhi ni ȳizo tàá àyi dré dhi: «Mì ambà kònwa má vélé!» Di ì dré mbàzo bhù na àyi kí kàribhá ì misè gò, ndùrùku dré àyi kí kimózó.

¹³ Gbâ lókyá nda sè dhi, kàdikàdi kàdrì dhi dré bvò kosézó r̄inyí sè gò, bhàandre nda lanzílé 'a be mudri dhi ni àlo dré arízó. Móndí ngùlù-nzi-dri-r̄i dhi ì dré todràzo kàdikàdi nda sè. Di tirì dré àyi kí àmbí kí 'òzo lavúlé gò, ì dré Gíká bhù na dhi ni rú bhàzo kùle.

¹⁴ Kizà ni r̄i lavú tá kònìnì. Di, mì yi rè ká! Kizà ni na adré alèle mbèlè.

Gòká ni nzi-dri-r̄i vòma

¹⁵ Amvolásà dhi, ángéló ni nzi-dri-r̄i dré gòká vòzo. Di kúlí 'u'ù dhi ì dré ndròzo bhù na tàá dhi:

«Òpì bvò àdhya atsá òpì àma kí Mírì Gíká àdhya ró, ìndì akódhi ni Mèsíyà àdhya ró.

Di akódhi ni òpì nya kóná vésè kólyá!»[§]

¹⁶ Gò bhàgo nyadhi-àlo-dri-su adrébhá lirílé àyi kí lirírà ì drisè Gíká kandrá dhi, ì dré ledhézó àyi kí mí bha kíní mi, adrézó Gíká ni lindrì bha,

¹⁷ adrézó tàá dhi:

«Mírì Gíká r̄inyí líyí ro, adrélépi be ìndì adrélépi tá be kínó lésè ni, mà adré àwoyà ta mí dré.

Tàko ko, mí tadhá ámi r̄inyí kàdrì dhi gò, kídhózó adrélé òpì nya móndí ì dri.

¹⁸ Súrú tití bvò dri dhi kí togó aswá tá mí rú, di, nyànomvá dhi, mí adré mína ámi kombà tadhá.

§ **11:15 11:15** A kònò Pfòma 15:18; Dànyélè 2:44; 7:14; 7:27.

Lókyá móndyá dràbhá dre dhí kí tàbvó tázó dhí
kitswá dre.

Mí ni làgí mûrúngú tefè ámi màrabà, pròfétà i
dré,

ìndì ámi móndyá lolo tití adrébhá ámi ro dhí i
dré, gba i kàdré móndí tákó 'i yà, kó ngalè
móndí kàdrì 'i yà dhí.

Dì, kàdré móndyá bvò kizábhá dhí kí tà sè dhí,
mí ni àyi kí kizá kòdhya.»

¹⁹ Dì à dré Gíká ni tépelò bhù na dhí ni láti
nzízo gó, kpukúbhú tà Gíká dré bhàle ru yízo
móndí ìbe dhí àdhya ni nòzo tépelò nda léna. Di
bhù dré ngàzo adrélé lagúlé, kpòrò dré adrészó
ndrôle, bhù dré adrészó tadilé, bvò dré ru kosézó
gó, fí andre dré adàzo tà tändi ró.

12

Tòkó i ní málawú gó dhí be dhí

¹ Amvolásà dhí, tà kàdrì líndríga ró dhí dré
agázó bhù na. Má dré tòkó àlo kítú asólépi í rú
kítá tíni, ìndì pá tobhàlepi mbă dri dhí ni nòzo.
Akódhi nda asó tá bhëbhínyà mudrí-drí-rí dhí i í
dri kùlá tíni.

² Akódhi tá kpà 'a be. Di dré tá adrérà'a 'ole
tîle dhí 'á dhí, adré tá tetrélé mváaswa dré.

³ Gò tà àzya líndríga ró dhí dré agázó bhù na.
Má dré ní málawú gó kíka ryarya adrélépi drí
ìbe nzi-drí-rí, ìndì ko'yá ìbe mudrí dhí ni nòzo.
Akódhi nda ni drí àlo àlo tití i dri dhí, kùlá tá be.

⁴ Di akódhi ni taví sè dhí, dré bhëbhínyà tití
bhù mëbhalé 'á lanzílé 'a be na dhí kí àlo akúzó
bhèle bvò dri. Gò dré áyi totózó tòkó adrélépi

tá 'òle tìle nda kandrá, kònì dra ti dhi, í konyaró mvámvá nda be dhi bvó.

⁵ **D**i tòkó nda dré mvá tízo. Mvámvá nda tá mváagó 'i, ìndì dhya adrélépi tá 'òle opì nya súrú tití i dri kùtù aya ró adrélépi áyi rínyí tadhá dhi sè dhi 'i.* Gò mváagó nda nì dòzo nì málawú gú nda kandrásè, mbàzo ába Gíká véna, akódhi nì lirírà opì àdhyá kandrá.

⁶ **D**i tòkó nda dré lapázó lìle duku na, àrà Gíká dré tá ledélé drá dhi na, à kòsuró akódhi rú kònàle kütú ngùlù-àlo-drí-kámá-rí-drí-nyadhi-na be dhi bvó.[†]

⁷ **G**ò àdzú dré ngàzo lapfúlé bhù na. Míkàyéle i ángéló nì íbe dhi i dré àdzú bhùzo nì málawú gú dhi be. Nì málawú gú nda i ángéló nì íbe dhi i dré kpà ru pfùzo áyi íbe.

⁸ **D**i, akódhi nì rínyí kitswá tá ína bwà ko. Arà bhù na akódhi dré, ángéló nì íbe dhi tá vélé yokódhó.

⁹ **D**i nì málawú gú nda nì bhèzo bvò dri. Akódhi nda, nì àku adrélépi tá be kínó lésè, adrélé zile Dzáborò ìndì Sátánà, adrélépi móndyá tití bvò dri dhi kì lití dhi 'i. A bhe tá akódhi i ángéló nì íbe bvò dri.

¹⁰ **G**ò má dré kúlí 'u'ù yìzo bhù na tàá dhi:
«Nyànomvá dhi, lókyá àma kì Gíká dré dra áyi móndyá kì tìdrízó, áyi rínyí tadházó, ìndì áyi opì nyàzo dhi atsá dre!

Nyànomvá dhi, akódhi nì Mèsíyà nì áyi rínyí tadhá adrészó opì nya!

* **12:5 12:5** A kònò 2:26-27; 19:15; Èsáyà 66:7; Longó i 2:9.

† **12:6 12:6** «Ngùlù-àlo-drí-kámá-rí-drí-nyadhi-na»: 1.260. A kònò 11:3.

Tàko ko, à bhe dhya adrélépi àma kì adrúpi
kì asíkì àma kì Gíká kandrá kítú be ìndì
ngátsi be dhi bvò dri dre.

11 Ayi nda ì lavú akódhi Kábilityà Mvá ni kàrí sè,
ìndì kúlí ì dré Gíká ni tà longózó ásà dhi i sè dre.
Tágba ì dré tá adrészó dràdrà mìle dhi, ì lè tá trôle
ayi kì lídrì rú ko.

12 Di ásà dhi, àmì, bhù i dhya adrébhá adrélé àmì
lé dhi íbe ni i, mì kàdré lenzélé wà!

Di, àmì, bvò i yíandre be ni i, kízà àmì kì ngá 'i,
Dzáborò dré sile àmì véna dhi sè!
Akódhi ga kombà sè bì, dré nílē tálé dhi, ayi lókyá
tsà dhi be dhi sè.»

13 Ní málawú gú nda kònò, à abhé tá i bvò dri
dre dhi, dré ngàzo adrélé tòkó mváagó tìlepi nda
ni ladró.

14 Di, kupfú rí gírí kàdrì àdhyá kì fèzo tòkó nda
dré, kòngaró kuru sè lìle duku na, àrà ledélé í dré
dhi na, à kòsuró akódhi rú vwàvwà ro ní málawú
gú dhi rúsè kóná na tálí sè.‡

15 Gò ní málawú gú nda dré yí adhízó í sílésè
atsálé yíandre adrélépi díle dhi ró, yíandre nda
kòdoró tòkó nda pfùle dràle be dhi bvó.

16 Di, bvò dré ína tòkó nda ni ledézó gò, ru
lanzizó yíandre ní málawú gú dhi dré tá adhílé í
sílésè nda ni mvu.

17 Di ní málawú gú nda ni togó dré aswázó
lavúlé tòkó nda rú gò, dré lìzo àdzú bhu tòkó
nda ni ànzì àruka tití dhi íbe. Ayi nda i móndyá

‡ **12:14 12:14** Gíká ni Kúlí tísile Girikì ti sè dhi adré tákò kònwa
dhi «lókyá, lókyá vésè be rí, ìndì lókyá ni tálí sè». Kòdhi adré lèá
tálé dhi «kóná na tálí sè». A kònò 12:6. A kònò kpà Dànyélè 7:25;
12:7.

adrébhá Gíká ní tolí kí ka'í 'ole, adrébhá kpà trôle tà báti Yésu dré tadhálé dhí rú dhí 'í.

¹⁸ Di ní málawú gú nda dré áyi totózó adrélé yíandre míle.

13

Kà'wá àtrá apfòlepi yíandre lésè dhí

¹ Amvolásà dhí, má dré kà'wá àtrá àlo dhí ní nòzo adréra'a apfòle yíandre lésè. Akódhí nda tá ko'yá íbe mudrí, ìndì drí íbe nzi-drí-rí. Akódhí ní ko'yá àlo àlo tití nda i dri dhí, kùlá tá be. Akódhí ní drí àlo àlo tití nda i drísè dhí, à tisì tá rú adrészó Gíká ní lodhá dhí.

² Kà'wá àtrá má dré nòle nda sù tá kàlagí tíni. Di, akódhí ní pá tá ína ùrúsè àdhya tíni, ìndì akódhí ní ti tá kàmí àdhya tíni.* Di ní málawú gú dhí dré áyi rínyí fèzo akódhí dré, áyi lirírà adrészó òpì nya dhí be, ìndì rínyí kàdrí adrészó òpì nya dhí be.

³ Sù tá ngóró à abágì tá kà'wá àtrá nda ní drí kí àlo kitswázó tá akódhí ní pfu dràle dhí tíni ká. Di, làzí nda dré ína dzàzo. Móndyá tití bvò dri dhí kí líndrí dré gàzo tà nda sè gò, i dré ngàzo adrélé kà'wá àtrá nda ní lebè.

⁴ I adré tá ní málawú gú dhí ní líndrì bha, dré rínyí fèle kà'wá àtrá nda dré dhí sè. I adré tá kpà kà'wá àtrá nda ní líndrì bha, adrészó lizíá dhí: «Àdhí sù ngóró kà'wá àtrá kòdhí tíni nì? Adhi ní kitswá àdzú bhu akódhí be bwà dhí nì?»

* **13:2** **13:2** «Ùrúsè» kònìdhí kà'wá àtrá àgá, adrélépi pá íbe kàmí àdhya tíni dhí 'í.

5 Gò láti fèzo kà'wá àtrá nda dré adrészó áyi afà, adrészó kpà Gíká ni lodhá. Rinyí fèzo kpà akódhi dré adrészó tà 'o mbă nyadhi-ři-dři-ři.

6 Dì dré ti nzizo adrészó Gíká ni lodhá, adrészó akódhi ni rú ta kènzi, akódhi ni adrérà íbe, ìndì dhya adrébhá adrélé bhù na dhi íbe.

7 Di rinyí fèzo akódhi dré àdzú bhùzo móndyá lolo Gíká àdhya íbe gó, àyi kí lavúzó. Rinyí fèzo kpà akódhi dré adrészó súrú tití i drile, móndyá tití i drile, ti tití i drile, ìndì bvò tití i drile.

8 Di móndyá tití bvò àdhya kí kà'wá àtrá nda ni lindrì bha. Áyi nda i, móndyá tití àyi kí rú tisìzo búkù lídrì àdhya na ko kídhólé bvò ni bhàma lésè dhi 'i. Búkù nda, Kábilígyà Mvá pfùle dràle dhi àdhya 'i.

9 Dhya bíbhálé íbe tà yízo dhi kòyi.

10 Dhya ángùdhi zìle bhèle bădzó na dhi, a ni li bădzó na.

Dhya ángùdhi zìle pfùle dràle sápí sè dhi, a ni dra sápí sè.

Adré dì lèá dhi, móndyá lolo Gíká àdhya i kàdré togó tsi, adrészó trôle àyi kí tà ka'ika'i rú.

Kà'wá àtrá apfòlepi bvò lésè dhi

11 Gò má dré kà'wá àtrá àzya nòzo adrérà'a apfòle bvò lésè. Akódhi nda tá ko'yá íbe rí kábilígyà ànzì kya tíni. Di, akódhi ni kúlí tá ngóró ni málawú gú àdhya tíni.

12 Akódhi tá rinyí wáyi kà'wá àtrá ni àlo àdhya íbe, adrészó tà 'o akódhi kandrá. Adré tá móndyá tití bvò dri dhi kí 'o ledhélé kà'wá àtrá ni àlo lází dzàlepi nda kandrá, adrélé akódhi ni lindrì bha.

13 Adré tá kpà tà kàdrì líndríga ró dhi kí 'o, adrészó ndìndì àtsí 'o adhélé bhù lésè bvò dri móndyá tití dhi i mi.

14 Tà líndríga ró fèle dré adrélé 'ole kà'wá àtrá ni àlo kandrá nda i sè dhi, adré tá móndyá tití bvò àdhya kí lití. Dré tazoá àyi dré dhi, i kòledé kà'wá àtrá abágile sapí sè gò gòle adrílé nda ni líndrì, à kàdréró líndrì fe drá be dhi bvó.

15 Gò dré rinyí kisúzó lídrì fèzo kà'wá àtrá ni àlo ni líndrì nda dré, kòkitswáró kúlí ta, ìndì kò'oró móndyá tití líndrì febhá kà'wá líndrì nda dré ko dhi i todràle.

16 Kà'wá àtrá ni rì nda dré kpà móndyá tití dhi kí 'òzo àngì lwa àyi kí dríágó i 'ásè, kó ngalè àyi kí kándrágá i 'ásè, tágba i kàdré tá móndí tákó i yà, móndí kàdrì i yà, móndí lemerè ro dhi i yà, móndí ngábhá ro dhi i yà, màrabà i yà, kó ngalè móndí màrabà ro ko dhi i yà dhi.

17 Di dhya àlo kitswá tá ngá gi ìndì ngá lagí bwà ko, kàdré àngì nda íbe i rú ko dhi. Àngì nda tá kà'wá àtrá nda ni rú i, ìndì akódhi ni rú ni nómbsà i.

18 Kòdhi tògyá i. Lè dhya adrélépi tògyá íbe dhi kòndà kà'wá àtrá nda ni nómbsà ni àndu nile. Tákó ko, nómbsà nda móndí kya i. Akódhi ni nómbsà nda, kámá-nzi-drí-àlo-drí-nyadhi-na-drí-nzi-drí-àlo.[†]

14

Kábilityà Mvá i móndyá lìzólìzo Giká dré apálé dhi íbe dhi

† **13:18 13:18** «Kámá-nzi-drí-àlo-drí-nyadhi-na-drí-nzi-drí-àlo» kònìdhi: 666.

¹ Amvolásà dhi, má dré Kábilígyà Mvá ni nòzo adrérà'a áyi totó kòngó Siyónà àdhya drïna. Túmäni akódhi be dhi, móndyá ngùlù-kámá-àlo-drï-nyadhi-ri-drï-su, akódhi ni rú tisìzo Atá ni àdhya be àyi ki kandrágá i 'ásè dhi i tá be.*

² Gò má dré kpòrò adrélépi apfôle bhù lésè dhi ni yïzo adrérà'a ndrôle ngóró kòlyá kàdrì dhi ni ndròma tíni, ìndì bhù ni tadima tíni. Kpòrò má dré yïle nda tá kpà ngóró kùdhí bï adrélé tswale dhi i tíni.

³ Di móndyá lìzólìzo nda i adrë té longó tídhí dhi ni ngo Gïká ni lirírà òpì àdhya kandrá, ngá su lídrì ro dhi i kandrá, ìndì bhàgo i kandrá. Dhya àlo kitswá té longó nda ni ni ngòle bwà ko, kàdré ngbà 'í móndyá ngùlù-kámá-àlo-drï-nyadhi-ri-drï-su Gïká dré apálé bvò lésè nda 'i ko dhi.

⁴ Ayi nda i, móndyá àyi ki kizábhá tokó ibe ko, di ayi ki likibhá adrélé lolo Gïká dré dhi 'i. I adrë Kábilígyà Mvá ni lebè àrà tití dré adrész lile dhi i 'ásè. A apá ayi móndyá tití dhi i kòfalésè, fèle ngádrì ro Gïká dré ìndì Kábilígyà Mvá dré.

⁵ Ayi kinzò àko ayi tí, ìndì tà kònzi àko ayi rú.

Angéló na dhi i

⁶ Gò má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a ngàle kuru sè. Akódhi nda tá Rúbí Taní adrélépi kóná vésè kòlyá dhi ibe, kitswálé longolé móndyá tití bvò dri dhi i dré, ayi angábhá bvò tití i lésè, surú tití i lésè, ti tití i lésè, ìndì móndyá tití i lésè dhi i dré.

* **14:1 14:1** «Ngùlù-kámá-àlo-drï-nyadhi-ri-drï-su» kònìdhi: 144.000. A kònò 7:3-4.

⁷ Adré tá loyóá kúlí 'u'ù sè dhí: «Mì kòro Gíká, akódhí ni rú bhàzo kùle wà! Tàko ko, lókyá dré dra móndyá tití dhí kí tàbvó tázó dhí kítswá dre. Mì kótiti àmí kí kórókó dhya bhù kí bhàlepi, bvò be, yíandre be, ìndì yí kidri íbe dhí kandrá, akódhí ni líndri bhàzo!»

⁸ Gò ángéló ni rí dré lìzo àlo ni vésè, adrélé loyóába dhí: «Akódhí dhe dre! Bábilónà, bhàandre kàdrì dhe dre! Akódhí fè vínò áyi ndòtò tà àdhyá súrú tití bvò dri dhí i dré mvùle gó, vínò nda dré àyi kí tsízo!»

⁹ Gò ángéló ni na dré lìzo àyi rí nda i vésè, adrélé loyóába kúlí 'u'ù sè dhí: «Móndyá tití adrébhá líndri fe kà'wá àtrá dré ìndì líndri ni dré, ìndì àngì ni ni 'obhá lwàle àyi kí kándrágá i 'ásè yà, kó ngalè àyi drígá yà dhí,

¹⁰ àyi nda kí vínò Gíká ni kombà àdhyá ni mvu! Gíká dà vínò nda tsérèle kópò áyi kombà àdhyá na. A ni àyi kí rúbhá kí 'o aswálé àtsí na ìndì bárúti na, ángéló lólo dhí i kandrá ìndì Kábilígyà Mvá kandrá.

¹¹ Di àtsíkà àyi kí rúbháaswa nda àdhyá ni mba kurú na kóná vésè kólyá. Í kítswá lovólé kítú sè yà, kó ngalè ngátsi sè yà dhí ko. Tàko ko, i fè líndri kà'wá àtrá dré ìndì líndri ni dré, rú ni ni àngì 'òzo lwàle àyi rú.»

¹² Adré di lèá dhí, móndyá lólo Gíká àdhyá i kàdré togó tsí. Àyi nda i móndyá adrébhá Gíká ni tolí kí ka'i 'ole, adrébhá kpà trôle Yésu ni ka'ima rú dhí 'i.

¹³ Gò má dré kúlí apfòlepi bhù lésè dhí ni yízo tàá dhí: «Mí tisì kònìnì: Kídhólé nyànomvá dhí,

kólénzé ni adré móndyá tití Mírì Yésu ni ka'ibhá gò ì dré todràzo dhi ì dré!» Dì Tirí Lólo dré tázooá dhi: «Ayíya, kònìnì! Ì ni lovó àzí ì dré 'ole landèzo dhi ì sè. Tàko ko, tà dóro ì dré 'ole dhi ki li àyi vésè.»

A akónà lanyá bvò àdhya

¹⁴ Amvolásà dhi, má dré ndùrùku àlo kemve dhi ni nòzo. Dì dhya lású be móndí ni mvá tíni dhi lirí tá ndùrùku nda dri.[†] Akódhi nda tá kùlá óró sè dhi íbe í dri, ìndì méngerè lìtsi íbe í drígá.

¹⁵ Gò ángéló àzya dré apfòzo tépelò lésè, yòá kúlí 'u'ù sè dhya adrélépi lirílé ndùrùku dri nda dré dhi: «Mí do méngerè mína ngá lwàzo. Tàko ko, lanyá bvò àdhya ka dre, ìndì lókyá lanyá akónàzo dhi kitswá dre.»

¹⁶ Dì dhya adrélépi lirílé ndùrùku dri nda dré ngàzo áyi méngerè do, ngá wáyi bvò àdhya ki lwàzo vésè àlo gò, lanyá nda ni akónàzo.

¹⁷ Gò ángéló àzya dré kpà apfòzo tépelò bhù na dhi lésè. Akódhi nda tá kókpà méngerè lìtsi íbe í drígá.

¹⁸ Gò ángéló àzya dré apfòzo àlètárì làgásè. Akódhi nda tá rinyí íbe adrészó àlètárì ni àtsí likí.[‡] Dì dré yòzoá kúlí 'u'ù sè ángéló adrélépi méngerè lìtsi íbe í drígá nda dré dhi: «Mí do méngerè lìtsi mína, vínò lò'wa bvò àdhya ki lokozó. Tàko ko, vínò lò'wa nda ì ka dre.»

¹⁹ Dì ángéló nda dré ngàzo áyi méngerè do, vínò lò'wa wáyi bvò àdhya ki lwàzo vésè àlo gò,

† **14:14 14:14** A kònò 1:13; Dànyélè 7:13. ‡ **14:18 14:18** A kònò Tà tadhálé dhi i 8:3-5.

lokózóá dàle àrà kàdrì vínò lò'wa kí zwàzo dhí na, àrà Gíká ní kombà àdhya na.

²⁰ Di à dré vínò lò'wa nda kí atózó zwàle àrà nda na, bhaandre ní kívì na. Gò kàrì dré apfòzo adile àrà nda lésè lìle tsàle ànyìanyi kílòmèterè kámá-na gò, tálí ní dré alúzó tsàle byá dòngí kí ti na. §

15

Angéló nzi-drì-rì kizà kàdrì nzi-drì-rì dhí íbe dhí i

¹ Amvolásà dhí, má dré tà àzya kàdrì líndríga ró dhí ní nòzo bhù na. Má nò ángéló nzi-drì-rì adrébhá kizà kàdrì nzi-drì-rì dhí íbe dhí i. Kizà nda i tá kizà kàdrì kùdù dhí 'i. Tako ko, Gíká ní kombà ní akí àyi sè.

² Gò má dré yìandre amúlé àtsí be adrélépi lagúlé tálàtálà tíni dhí ní nòzo. Di yìandre nda dri dhí, móndyá tití kà'wá àtrá ní lavúbhá, líndrí ní be, ìndì rú ní ní nómbsà be dhí è totó tá àyi. Ayí nda i tá kùdhí Gíká dré tá fèle àyi dré dhí íbe àyi drígá.

³ Ì adré tá longó Gíká ní màrabà Mósè àdhya ní ngo, Kábilityà Mvá àdhya be, adrészó tàá dhí: «Míri Gíká rïnyí líyí ro ní, tà tití mí dré 'ole dhí i kàdrì ìndì líndríga ró. Opí kàdrì súrú tití dhí i drile ní, ámi láti tití dhí i gyägya ìndì báti.

⁴ Míri, àdhí ní kitswá ámi ro ko dhí nì? Adhi ní kitswá ámi rú bha kùle ko dhí nì? Tako ko, mi lolo kalóma.

§ **14:20 14:20** A kònò Èsáyà 63:1-6; Ngòma 1:15.

Súrú tití dhi kí alì àyi kí kórókó tití mí kandrá,
ámi lindrì bhàzo.
Angyá ko, mí tadhá tà gyägya tití mí dré 'ole dhi
i àyi dré nòle dre.»*

⁵ Amvolásà dhi, má dré nòzoá dhi, à nzí láti tépelò bhù na dhi àdhya. Tépelò nda na dhi, tàbèrènákolò adrélépi Gïká ni adrema ni tà tadhá dhi tá be.

⁶ Di ángéló nzi-drì-rì kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi ìbe nda i dré apfòzo tépelò nda lésè. Ì asó tá àyi rú kítá ledélé lénè sè kemve lagulagu ró dhi i. Ì drò tá àyi kí agá i bă ledélé órò sè dhi i sè.

⁷ Gò ngá su lídrì ro dhi kí àlo dré kópò nzi-drì-rì ledélé órò sè dhi kí tefèzo ángéló nda i dré àlo. Kópò nda i ga tá kombà Gïká adrélépi lídrì ìbe kóná vésè kólyá dhi àdhya sè bïbi.

⁸ Gò àtsíkà Gïká ni mìlanzìlanzì àdhya rïnyí ni àdhya be dhi dré sàzo tépelò nda léna. Di dhyà àlo kïtswá tá file tépelò nda na bwà ko, tsâle lókyá ángéló nzi-drì-rì nda i dré kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi kí kutúrà'a bvò dri akílé tití dhi 'á.

16

Kópò nzi-drì-rì gabhá kombà Gïká àdhya sè bïbi dhi i

¹ Gò má dré kúlì 'u'ù apfòlepi tépelò lésè dhi ni yïzo tàá ángéló nzi-drì-rì nda i dré dhi: «Mì lì kombà Gïká àdhya kópò nzi-drì-rì dhi i lé dhi kí kutú bvò dri!»

² Di ángéló ni àlo dré lìzo ngá áyi kópò le dhi ni kutú bvò dri. Di làzí kònzi aswá kyàkyà dhi i dré

* **15:4 15:4** A kònò Yèrémíyà 10:7; Longó i 86:9.

móndyá tití adrébhá tá àngì kà'wá àtrá àdhya íbe àyi rú, adrébhá kpà lindrì fe akódhí ni líndrí dré dhí kí 'òzo lavúlé.

³ Gò ángéló ni rì dré lìzo ngá áyi kópò le dhí ni kutú yiandre na. Dì yiandre nda dré ru ladzázó atsálé kàri ró, ngóró móndí dràlepi dhí ni kàri tíni. Dì ngá tití lídrì ro yiandre nda lé dhí ì dré todràzo.

⁴ Gò ángéló ni na dré lìzo ngá áyi kópò le dhí ni kutú yiandre adrébhá díle dhí i 'ásè, ìndì yí kidrì i 'ásè. Dì yí tití nda ì dré ru ladzázó atsálé kàri ró.

⁵ Gò má dré ángéló adrélépi rïnyí íbe yiandre tití i drile dhí ni yïzo adrérà'a tàá dhí:

«Mi, Dhya lolo adrélépi be ìndì adrélépi tá be kínó lésè ni,

tàbvó mí dré tâle kòdhí i gyägya.

⁶ Tako ko, móndyá bvò àdhya ì kutú tá ámi móndyá lolo dhí kí kàri, pròfétà kya be.

Dì nyànomvá dhí, mí fè àyi dré kàri mvùle dhí kòdhya,

ngóró dré kitswálé àyi sè dhí tíni.»

⁷ Gò má dré kúlì apfòlepi àlètárì lésè dhí ni yïzo tàá dhí:

«Àyíya, Míři Gíká rïnyí líyí ro ni,

tàbvó mí dré tâle dhí i bàti ìndì gyägya!»

⁸ Gò ángéló ni su dré lìzo ngá áyi kópò le dhí ni kutú kítú mi. Dì kítú nda dré rïnyí kisúzó kitswázó móndí kí ndri áyi àtsí sè.

⁹ Dì àtsí kàdrì kítú àdhya nda dré móndyá tití dhí kí ndrïzo gò, ì dré Gíká adrélépi rïnyí íbe kizà

nda i drile dhi ni rú lodházó. Di, i ladzá tá àyikya àyi ki togó Gíká ni lindrì bhàzo dhi ko.

10 Gò ángéló ni nzi dré lìzo ngá áyi kópò le dhi ni kutú kà'wá àtrá ni lirírà òpì àdhya dri. Di akódhi ni òpì dré atsázó tímivá ro. Gò móndyá bvò àdhya i dré adrészó àyi ki làdra titsí ngáaswa dré.

11 Gò i dré Gíká bhù na dhi ni lodházó àyi ki ngáaswa dré ìndì làzí àyi rú dhi i dré. Di, i ladzá tá àyikya àyi ki togó tà kònzi i dré tá 'ole dhi ki tà sè ko.

12 Gò ángéló ni nzi-dri-àlo dré lìzo ngá áyi kópò le dhi ni kutú yiandre gú adrélépi dile rú be Yùfürátè dhi na. Di yiandre nda dré sèzo akílé tití, láti kàdréró ngbo ópí kàdrì adrébhá tá 'ole angálé kitú dré apfórà lésè dhi i dré be dhi bvó.

13 Gò má dré tirí kònzi na lású be kòträtrá tini dhi ki nòzo apfórà'a ni málawú gú dhi sîlésè, kà'wá àtrá sîlésè, ìndì pròfétà kinzò ro dhi sîlésè.*

14 Ayi nda i, tirí kònzi adrébhá tà lindríga ró dhi ki 'o dhi 'i. I adré lile ópí kàdrì bvò wáyi 'ásè dhi ki kimó kitswálé àdzú bhu kitú kàdrì Gíká rînyí lîyí àdhya tú.

15 «Mì yi rè ká! Má ni atsá ngbô ró kùgú tini! Kólénzé ni adré dhya dra adrélépi tâmîga dri, adrélépi áyi kítá ki likí, kòlîrò bvôlîlî ro ko, à kònòró akódhi ni kanyò ko dhi dré.»

* **16:13 16:13** «Pròfétà kinzò ro» kònìdhi, kà'wá àtrá àzya apfôlepi bvò lésè, tà ni ni tazo 13:11-15 na dhi 'i. A kònò kpà 19:20; 20:10.

16 Gò tirí kònzi nda ì dré ópí kàdrì bvò àdhya ki kimózó àyi ki sòdá ìbe, àrà rú zile Èbérè ti sè Aràmàgédò dhí na.

17 Gò ángéló ni nzi-drí-rí dré lìzo ngá áyi kópò le dhí ni kutú lyă na. Dì kúlì 'u'ù dhí dré apfòzo tépelò lésè, ìndì lirírà òpí àdhya lésè, tàá dhí: «Tà tití dhí ì 'o ru kítswálé dre!»

18 Dì bhù dré ngàzo adrélé lagúlé, kpòrò dré adrészó ndròle, bhù dré adrészó tadílé gò, kàdikàdi kàdrì dhí dré bvò kosézó rínyí sè. Kàdikàdi kàdrì lású be kònini dhí atsá tá bvò dri tàdzí rè ko, kidhólé lókyá móndí ki bhàzo dhí sè, atsálé lókyá nda 'á.

19 Dì bhàandre kàdrì dhí dré lanjòzo ru lanzi 'a be na gò, bhàandre súrú tití bvò dri dhí kya ì dré arízó nyínyi. Dì Gíká tivì tá tàkonzi Bábilónà kàdrì àdhya i ko. Fè bhàandre nda dré kópò gàlepi vínò áyi kombà kàdrì àdhya sè dhí mvùle.

20 Kàdikàdi nda sè dhí, tûrù tití dhí ì dré lapázó gò, à dré gózo vélé kòngó ki no ko.

21 Gò fí andre dré adàzo bhù lésè móndí i dri. Lò'wa àlo àlo tití nda ì lanzi tá ànyíanyí kiló nyadhi-rí-drí-nzi. Dì móndyá bvò àdhya ì dré Gíká ni lodházó, kizà ì dré tá adrélé nyàle fí nda sè dhí sè. Tàko ko, kizà nda tá kàdrì lavúlé.

17

Tòkó zàràbhù i kà'wá àtrá be dhí

1 Gò ángéló nzi-drí-rí adrébhá tá kópò nzi-drí-rí dhí ìbe nda ki àlo dré alìzo tàá má dré dhí: «Mí alì, má kòtadháró mí dré ngalè à ni tà ño tòkó zàràbhù kàdrì adrélépi lirílé yiandre bì dhí ì drísè dhí dri ngíni ya dhí.

² Opí kàdrì bvò àdhya ì fè tá àyi adrélé ndòtò tà 'o tòkó nda be. Móndyá bvò àdhya ì mvu tá vínò akódhi ni ndòtò tà àdhya gò, vínò nda dré àyi kì tsízo.»*

³ Gò ángéló nda dré áma dòzo Tírí Lólo ni rinyí sè lìzo má be duku na. Kònàle dhi, má dré tòkó àlo dhi ni nòzo adrérà'a lirilé kà'wá àtrá kika dhi dri. Kà'wá àtrá nda tá drí ìbe nzi-dri-ri, ìndì ko'yá ìbe mudrí. Akódhi rúsè wáyi dhi, à tisì tá rú adrészó Gíká ni lodhá dhi i.

⁴ Tòkó nda asó tá í rú kítá làgí kyàkyà kika ryarya dhi i, áyi 'òzo avélé óró sè, kírà làgí kyàkyà dhi i sè, ìndì màyìkà rú be pérelè dhi i sè. Ru tá í drígá kópò ledélé óró sè, gàlepi tà wàyá adrélé gàle gágà dhi i sè bì, ìndì áyi ndòtò tà sè bì dhi.

⁵ Akódhi ni kándrágá 'á dhi, à tisì tá rú àndu ni ni zùzo dhi. Rú nda tá rú kònìdhi 'i: «Bàbìlónà kàdrì, tòkó zàràbhù kì andre, ìndì tà wàyá bvò àdhya adrélé gàle gágà dhi kì andre.»

⁶ Di má dré nòzoá dhi, tòkó nda mvu tá móndyá lólo Gíká àdhya kì kàrì gò, kàrì nda dré akódhi ni tsízo. Ayi nda i tá móndyá Yésu ni tà longóbhá gò àyi kì tupfúzó todràle dhi 'i. Má kònò tòkó nda dre dhi, áma líndrí dré gàzo bhwàbhwa.

⁷ Gò ángéló nda dré tázoa má dré dhi: «Ámi líndrí ga àdho tà sè? Má ni tòkó kòdhì ni tà lùzu ró dhi ni àndu ngi mí dré, túmáni kà'wá àtrá adrélépi akódhi ni todó, adrélépi dri ìbe nzi-dri-ri ìndì ko'yá ìbe mudrí dhi àdhya be.

* 17:2 17:2 A kònò Yèrémíyà 51:7, 13; Èsáyà 23:17.

8 Kà'wá àtrá mí dré nòle nda tá kínó be, di nyànomvá dhi, akódhi yókódhó. Di, a ni dra go apfôle bhú kùdù àko dhi lésè gò, lìle dràdrà kisú. Móndyá tití bvò àdhya, àyi ki rú tísízo búkù líndrì àdhya na ko kidhólé bvò ni bhàma lésè dhi ki líndrì ki ga bhwábhwa, lókyá ì dré dra kà'wá àtrá nda ni nòzo dhi 'á. Tàko ko, akódhi nda tá kínó be gò, adrélé nyànomvá yókódhó. Di a ni dra go apfôle.

9 Lè à kàdré tògyá íbe kitswázó tà kònì ki àndu ni. Kà'wá àtrá ni drí nzi-drí-rí nda i, kòngó nzi-drí-rí tòkó nda dré adrészó lirílé dríásà dhi 'i. Drí nda i kókpà ópí kàdrì nzi-drí-rí dhi 'i.

10 Ayí nda i kófalé dhi, ópí nzi dhi ki tà akí dre. Opí ni nzi-drí-àlo adré ína òpì nya nyànomvá. Opí ni nzi-drí-rí atsá rè ko. Di, lókyá dré dra atsázó dhi sè dhi, a ni ngbà 'í òpì nya lókyá tsà sè.

11 Kà'wá àtrá adrélépi tá kínó be gò, adrélé nyànomvá yó nda ína ópí ni nzi-drí-na 'i. Akódhi ayí nzi-drí-rí nda ki àlo 'i. Di a ni li dràdrà kisú.

12 Ko'yá mudrí mí dré nòle nda i, ópí kàdrì mudrí kidhóbhá rè òpì nya ko dhi 'i. Di, ì ni àyikya rinyí kisú kitswázó òpì nya kà'wá àtrá nda be ngbà 'í sáà àlo.

13 Ì ni ru yi togó àlo sè, àyi ki rinyí adrészó òpì nya dhi ni fèzo wáyi kà'wá àtrá nda drígá.

14 Di ì ni àdzú bhu Kábilígyà Mvá be gò, Kábilígyà Mvá nda dré àyi ki lavúzó. Tàko ko, akódhi míri ki Míri 'i, ìndì ópí ki Opí 'i. Akódhi nda túmáni akódhi ni lebèbhá dré zìle, dré azilé, ìndì dré kitswálé ka'ile dhi íbe dhi ki àyi nda ki

lavú.»

¹⁵ Ángéló nda gò tàá má dré dhí: «Yíandré bĩ mí dré tòkó zàràbhù ni nòzo adrérà'a lirilé driásà nda i, móndí lìzólìzo angábhá móndyá tití i lésè, súrú tití i lésè, ìndì ti tití i lésè dhí 'i.

¹⁶ Kà'wá àtrá i ko'yá mudrí ni íbe mí dré nòle dhí kí togó kònzi bha tòkó zàràbhù nda rú. Ì ni akódhí ni ngá topá drígásà tití, akódhí ni tayízó bvólílí ro. Ì ni akódhí ni ză nya gò, akódhí ni zàzo vèle àtsí sè.

¹⁷ Tàko ko, Gíká ni lovó bha àyi kí togó na, i kò'oró tà dré kisùle 'ole kínó lésè dhí be dhí bvó. Ì ni ru yi togó àlo sè, àyi kí rínyí adrészó òpì nya dhí ni fèzo kà'wá àtrá nda drígá, tsàle lókyá tà Gíká dré tâle dhí i dré dra ru 'òzo kitswálé tití dhí 'á.

¹⁸ Tòkó zàràbhù mí dré nòle nda, bhàandre kàdrì adrélépi òpì nya ópí kàdrì bvò àdhya i dri dhí 'i.»

18

Bhàandre Bàbìlónà àdhya ni dhèma

¹ Amvolásà dhí, má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhí nda tá rínyí íbe kàdrì. Lagulagu ni adré tá ngá kazá bvò drísè tití.

² Gò dré yòzoá kúli 'u'ù sè dhí:
 «Dhe dre! Bàbìlónà kàdrì dhe dre!
 Bhàandre nda atsá vélé bhà tirí kònzi kya ró.
 Atsá kpà àrà tirí kònzi i dré adrészó àyi kí zu lána
 dhí ró,
 ìndì àrà àrì tití ìndì kà'wá tití ndí ró adrélé gàle
 gàgà dhí i dré adrészó àyi kí zu lána dhí ró.

³ Tàko ko, súrú tití bvò dri dhi ì mvu tá vínò akódhi ni ndòtò tà àdhyà gò, vínò nda dré àyi kí tsízo.

Opí kàdrì bvò àdhyà ì fè tá àyi ndòtò tà 'o túmáni akódhi be.

Ngá lagíbhá bvò àdhyà ì atsá tá ngábhá kàdrì i ró akódhi ni ngá làgí kyàkyà zyandre ró dhi i sè.»

⁴ Gò má dré kúlì àzya apfòlepi bhù lésè dhi ni yízo tàá dhi:

«Áma móndyá i, mì kàpfò bhàandre nda lésè, mì kò'oró tàkonzì túmáni akódhi be ko, mì kònyaró kpà kizà kàdrì dré dra nyàle dhi i ko.*

⁵ Tàko ko, akódhi ni tàkonzì ì ga bvò na bì atsálé byá bhù 'a gò,

tà kònzi dré 'ole dhi ì dré agázó Gíká léna.†

⁶ Di mì kòlogó tà akódhi dré tà dré 'ole dhi i tí.

Mì kòlogó drá tà dré 'ole dhi ki vúdrì vésè be rì.

Mì kòdà akódhi ni kópò na ngá kònzi dré dàle móndí àruka i dré dhi vésè be rì.‡

⁷ Mì kòfè akódhi dré ngáaswa i kizà be, ngóró dré rúku fèle ngá làgí kyàkyà dhi be áyi tändi dré dhi tíni.

Akódhi adré kisùá áyi togó na dhi: <Má adré lìrlé kònwa ópí kàdrì tòko ró.

Ma tàyítòkó 'i ko. Má kítswá mána àwó ngo tàdzí ko.>§

* **18:4 18:4** A kònò Èsáyà 48:20; Yérémíyà 50:8; 51:6, 45. † **18:5**

18:5 Kidhoma 18:20-21; Yérémíyà 51:9. ‡ **18:6 18:6** Longó i

137:8; Yérémíyà 50:29. § **18:7 18:7** Èsáyà 47:7-9.

8 Dì ásà dhi, kizà kàdrì kònì kì atsá akódhi dri kítú
alo sè: dràdrà, tongotongo ìndì kàrábhò.
A nì akódhi nì za vèle àtsí sè,
àngyá ko, Mírì Gíká adrélépi akódhi nì tàbvó ta
rïnyi ró.»

9 Ópí kàdrì bvò àdhya àyi kì febhá ndòtò tà 'o
akódhi be ìndì ngá làgí kyàkyà kì kisú akódhi be
dhi ì kònò akódhi nì vevè nì àtsíkà dre dhi, ì nì
àwó ngo, adrézó tongólé akódhi nì tà sè.

10 Ì nì àyi kì totó lárá ro tirí dré, ìndì akódhi nì
ngáaswa dré, adrélé tàá dhi:
«Kizà! Kizà ámi ngá 'i, mì Bàbílónà, bhàandre
kàdrì ìndì rïnyi ró nì!

Tàko ko, à ñò tà mí dri, àkò sáà àlo akí rè ko dhi
'á!»

11 Ngá lagíbhá bvò àdhya kì kpà àwó ngo,
adrézó tongólé akódhi nì tà sè. Tàko ko, dhyá
kitswálépi gòle àyi kì ngá gi dhi vélé yókódhó.

12 A gi tá àyi nda i drígásè: órò, àrezá, kírà
làgí kyàkyà dhi i, màyìkà rú be pérelè dhi i, kítá
ledélé lénè sè ìndì sòwá sè dhi i, kítá làgí kyàkyà
kika ìndì kika ryarya dhi i, fa twátwa tâdzí be
dóro dhi i, ngá twátwa ledélé lìwá sí sè dhi i, fa
làgí kyàkyà dhi i, ngá ledélé bòrónzè sè, aya sè,
ìndì kírà rú be máreberè dhi sè dhi i,

13 kànélè, málásì twátwa tâdzí be dóro dhi i,
málásì ledélé mírè sè dhi, béndélé, víñò, òlívè
dò, ngánò fóndro, ngánò lò'wa, tí i, kábiligyà i,
dòngí i, támàmbírì dòngí ì dré adrélé sèle dhi i,
tsàle ndìndì màrábà i, àyi kì lídrì íbe.

14 Ayí nda kì tâá dhi: «Ngá tití mí dré tá lovó
nì kì bhàzo dhi ì lapá mí drígásè dre. Ami ngá

títí làgí kyàkyà avébhá tò dhi i akí mí rúsè dre.
Mí kitswá tàdzí gôle àyi ki kisú ko.»

15 Ngá lagíbhá atsábhá ngábhá kàdrì i ró bhàandre nda sè dhi ki àyi ki totó lará ro tirí dré, ìndì akódhi ní ngáaswa dré. Í ní àwó ngo, adrészó tongólé akódhi ní tà sè,

16 adrészó tàá dhi:
«Kizà! Kizà bhàandre kàdrì ní ngá 'i!
Akódhi tosó tá í rú kítá lénè sè dhi i kítá làgí kyàkyà kíka ìndì kíka ryarya dhi íbe, áyi 'òzo avélé óró sè, kírà làgí kyàkyà dhi i sè,
ìndì pérelè i sè.

17 Dì akódhi ní ngá tití zyandre ró nda i akí drígásà, àkò sáà àlo akí rè ko dhi 'á!»

Bwátù todóbhá i, àyi ki kàdrì tití dhi i, móndyá tití bwátù i dré adrélé dòle yíandre mísè dhi i, ìndì móndyá tití adrébhá ngá kisú yíandre ní tà sè dhi íbe dhi ki àyi ki totó lará ro bhàandre nda rúsè.

18 Í kònò akódhi ní vevè ní àtsíkà dre dhi, i ní yòá dhi: «Bhàandre àzya kàdrì akódhi tíni dhi tàdzí yókódhó!»

19 Í ní tåpfulíndrí lomvó todàle àyi drïna, adrészó àwó ngo, adrészó tongólé, adrészó yòá dhi:
«Kizà! Kizà bhàandre kàdrì ní ngá 'i!

Móndyá tití bwátù todóbhá yíandre mísè dhi i
atsá tá ngábhá kàdrì i ró akódhi ní ngá zyandre ró dhi i sè.

Dì akódhi ní ngá akí tití, àkò sáà àlo akí rè ko dhi 'á!

20 Ami bhù na ní i, mì kòlenzé tà atsálépi akódhi rú dhi sè wà!

Ami, móndyá lolo Gíká àdhya i, àpóstolò i pròfétà
íbe ni i, mì kòlenzé wà!

Tako ko, Gíká tà akódhi ni tàbvó, tà kònzi dré 'ole
àmi rú dhi kì tà sè dre!»

21 Gò ángéló àlo rïnyi ró dhi dré kírà gú
lanzilepi kírà kàdrì adrészó ngá 'i dhi pí dhi ni
dòzo bhèle yïandre na gó, tåzoá dhi:

«Gíká ni kókpà Bábïlónà, bhàandre kàdrì ni bhe
rïnyi sè kònini gó,
gòzo vélé akódhi ni kisú tådzí ko.

22 A kitswá góle vélé longó yi mí léna tådzí ko,
gba kàdré kùdhí sè yà, kúlí sè yà, fírlí sè yà, kó
ngalè góká sè yà dhi.

A kitswá góle vélé àzí 'obhá twátwa dhi kì àlo
kisú mí léna tådzí ko.

A kitswá góle vélé kírà adrészó ngá 'i dhi ni kpòrò
yi mí léna tådzí ko.

23 Tálà ni ngádra kitswá góle vélé ngá kazá mí
léna tådzí ko.

A kitswá góle vélé tòkó líyí ni kúlí yi tòkó àdhya
be mí léna tådzí ko.

Móndyá adrébhá tá ngá lagí mí léna dhi i tá
móndyá kàdrìkàdrì bvò àdhya 'i.

Ami kólé tà sè dhi, mí lití tá mína súrú tití bvò
dri dhi i.

24 A kisú tá kpà mí léna pròfétà kì kàré móndyá
lolo kya be,

ìndì móndyá tití tupfûlé todràle bvò dri dhi kya
be.»

19

Alèlúyà!

1 Amvolásà dhí, má dré kúlí 'u'ù móndí lìzólìzo dhí kya tíní dhí ni yízo bhù na adrérà'a loyóá dhí:
«Àlélúyà!

Tà adrészó móndí kí tídri dhí, mǐlanzilanzí, rínyí
be dhí i àma kí Gíká àdhya 'í!

2 Tàko ko, tàbvó dré adrélé tale dhí i báti ìndì
gyágya!

Akódhi tà tòkó zàràbhù kàdrì móndyá bvò àdhya
kí kízálépi áyi ndòtò tà sè dhí ni tàbvó dre.

Zi kpà akódhi tí áyi màrabà kí kàrí dré kutulé dhí
ni tà dre.»

3 Gò i dré gòzo yòá dhí:

«Àlélúyà!

Atsíkà adrélépi apfòle akódhi vélésè dhí adré
mbàle kurú na kóná vésè kólyá!»

4 Gò bhàgo nyadhi-àlo-drí-su dhí i ngá su lídrì
ro dhí ibe dhí, i dré ledhézó àyi kí kórókó tití Gíká
adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri dhí kandrá,
akódhi ni lindrì bhàzo, tázooá dhí:
«Kàdré kònìnì! Alélúyà!»

5 Gò kúlí dré apfòzo lirírà òpì àdhya lésè tàá
dhí:

«Mì kàdré àma kí Gíká ni rú bha kùle,
àmì, màrabà tití akódhi àdhya ró adrébhá akódhi
ni ro ni i,
gba mì kàdré móndí tàko 'i yà, kó ngalè móndí
kàdrì 'i yà dhí!»

6 Gò má dré gòzo kúlí móndí lìzólìzo dhí kya
tíni dhí ni yi, ngóró kólyá kàdrì dhí ni kpòrò dré
adrélé ndròle dhí tíní, ìndì bhù dré adrélé tadilé
dhí tíní. Kúlí nda adré tá tàá dhí:

«Àlélúyà!

Tàko ko, Mírì àma kí Gïká rïnyí lïyí ro dhí adré
áyi òpì nya!

⁷ Mà kàdré lenzélé lavulé, adrészó arí íbe wà!

Mà kàdré mïlanzïlanzi fe akódhí dré wà!

Angyá ko, lókyá Kabilígyà Mvá dré dra làmò
mòzo dhí kitswá dre.

Akódhí ni tòkó ledé kpà i adrélé gànzi ró dhí dre.

⁸ A fè kpà drá kítá ledélé lénè sè kemve kpírkípírí
dhí dré asólé í rú dre.»

(Kítá ledélé lénè sè nda kòdhí adré tà gyägya
móndyá lolo Gïká àdhyá i dré 'ole dhí kí tà
tadhá.)

⁹ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhí: «Mí
kòtisi kònini: Kólénzé móndyá tití azilé gwányá
Kabilígyà Mvá ni làmò àdhyá lé dhí i dré!» Gò
tàá má dré dhí: «Kòdhí i kúlí báti Gïká àdhyá 'i.»

¹⁰ Di má dré dhèzo akódhí pá, kitswálé akódhí
ni lindrì bha. Di, dré ína tàzoá má dré dhí: «Mí 'o
kònini ko! Ma màrabà 'i ngóró mí tíni, ìndì ámi
adrúpi adrébhá trôle tà báti Yésu dré tadhálé dhí
rú dhí i tíni. Be ró dhí, mí kòbhà Gïká ni lindrì
kòdhya! Tàko ko, tà báti Yésu dré tadhálé dhí
adré pròfétà kí kodzó Gïká ni kúlí longó dhí nì.»

Dhya adrélépi lirílé dòngí kemve dhí dri dhí

¹¹ Gò má dré nòzoá dhí, bhù lanzi ru dre gó,
dòngí kemve dhí dré apfòzo má kandrá. Dhya
adrélépi lirílé driá dhí ni rú «Dhya kitswálépi
adrélé ka'ile togó wäyi sè dhí» ìndì «Dhya báti».
Adré tabvó ta, adrészó kpà àdzú bhu tà gyägya sè.

¹² Akódhí ni mì adré tá kòle rïnyi ró àtsí tíni.
Akódhí tá kùlá íbe bì í dri. A tisì tá akódhí rú, rú

àndu ni ni nízo ko dhí. Ngbà 'í akódhí ni tändi ní nì.

¹³ Akódhí asó tá í rú kánzò kárí dré kutúzó rúá dhí. Akódhí ni rú «Gíká ni Kúlí».

¹⁴ Sòdá zyandre bhù àdhya ì lirí tá dòngí kemve dhí i drísè gò, ì dré adrészó lìle akódhí vésè. Ì tosó tá àyi rú kítá ledélé lénè sè kemve kpírkpírí dhí ì.

¹⁵ Akódhí sílésè dhí, sápí lìtsi dhí adré tá apfòle, kòkítswáró súrú tití bvò dri dhí ki togá ásà be dhí bvó. Akódhí ni òpí nya àyi dri kùtù aya ró adrélépi áyi rínyí tadhá dhí sè.* A ni vínò lò'wa ki ató zwàle, àrà vínò lò'wa zwàzo, Gíká rínyí líyí ro dhí ni kombà tadházó dhí na.

¹⁶ Akódhí ni kánzò nda rú, ìndì akódhí ni páandré rú dhí, à tisì tá akódhí ni rú kònì ì: «Ópí ki Òpí, ìndì Míri ki Míri.»

¹⁷ Gò má dré ángéló àlo dhí ni nòzo adrérà'a áyi totó kítú mi. Akódhí nda dré yòzoá kúlí 'u'ù sè àrí tití adrébhá ngàle kuru sè dhí i dré dhí: «Mì alì ru kímó gwányá kàdrì Gíká àdhya lé,

¹⁸ kitswálé ópí kàdrì ki ză te, sòdá ki kàdrì kya ìbe, sòdá kòmbá kya ìbe, dòngí kya ìbe, móndyá liríbhá àyi drísè dhí kya ìbe, ìndì móndyá àruka tití màrabà ro, màrabà ro ko, móndí tàko ró, ìndì kàdrì ro dhí ìbe.»

¹⁹ Gò má dré kà'wá àtrá nòzo, ópí kàdrì bvò àdhya ìbe ìndì àyi ki sòdá zyandre ìbe, adrérà'a ru kímó kitswálé àdzú bhu dhya adrélépi lirílé dòngí dri nda be, ìndì akódhí ni sòdá zyandre ìbe.

* **19:15 19:15** A kònò 2:26-27; Longó ì 2:9.

20 Di, à dré kà'wá àtrá nda ni rùzo, túmání pròfétà kinzò ro tà líndríga ró dhi ki 'olepi kà'wá nda kandrá dhi be. Ta líndríga ró nda i sè dhi, pròfétà nda lití tá móndyá tití kà'wá àtrá ni àngì 'obhá lwàle àyi rú, adrébhá kpà lindrì fe akódhi ni líndrí dré dhi ni. Gò kà'wá àtrá nda ni bhèzo lídrì ro pròfétà kinzò ro nda be, àtsí andre adrélépi kòle bàrúti be dhi na.

21 Di dhya adrélépi lirílé dòngí dri nda dré sòdá zyandre tití nda ki togázó todràle sápi adrélépi tá apfòle í silésè dhi sè. Gò àrí tití dhi ì dré àyi ki zá tèzo pízo.

20

Kóná ngùlù-àlo dhi i

1 Gò má dré ángéló àlo dhi ni nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhi ru tá í drígá lìfùngulà mvá bhú kùdù àko dhi àdhya, nyìrì kàdrì dhi be.

2 Gò dré ngàzo ni málawú gú dhi ni ru 'ile nyìrì sè, kàdréró bă na kóná ngùlù-àlo be dhi bvó. Akódhi nda, ni àku adrélépi tá be kínó lésè, adrélé rú zile Dzáborò ìndì Sátánà dhi 'i.

3 Di ángéló nda dré akódhi ni bhèzo bhú kùdù àko dhi na, bhú nda ni ti atsúzó gägä lìfùngulà mvá sè gò, kikpàzoá, akódhi kòkitswáró góle súrú tití bvò dri dhi ki lití ko, tsàle kóná ngùlù-àlo nda dré akírà'a. Amvolásà dhi, adré lèá dhi, à kògò akódhi ni tri lókyá tsà sè.

4 Gò má dré lirírà adrészó òpì nya dhi ki nòzo. Móndyá adrébhá lirílé dríásà dhi ì kisú tá rìnyí kitswázó tàbvó ta. Má dré kpà móndyá tililé sápi sè, ì dré tá Yésu ni tà longolé, ìndì Gíká ni kúlí

longolé dhi sè dhi kí líndrí nòzo. Ayí nda i fè tá àyikya líndrì kà'wá àtrá dré ìndì líndrí ni dré ko. Ì 'o tá kpà akódhi ni àngì lwàle àyí kí kándrágá i 'ásè yà, kó ngalè àyí drígá yà dhi ko. Di i dré ngàzo dràdrà 'ásè gò, i dré opì nyàzo túmáni Krísto be kóná ngùlù-àlo.

⁵ (Móndyá àruka tití dràbhá dre dhi i nga rè dràdrà 'ásè ko, tsàle kóná ngùlù-àlo nda dré akírà'a.) Kòdhi vésè ni àlo móndí i dré ngàzo dràdrà 'ásè dhi 'i.

⁶ Kólénzé ni adré móndyá dra ngabhá dràdrà 'ásè lókyá nda sè dhi i dré! Ayí nda i lólo Gíká kandrá. Dràdrà ni rì ni rínyí kitswá tsàle àyí rú ko. Di, i ni adré kòwánà Gíká àdhya ìndì Krísto àdhya i ró, adrélé opì nya túmáni akódhi be kóná ngùlù-àlo.

Sàtánà ni tà ni akíma

⁷ Kóná ngùlù-àlo nda kákí dre dhi, à ni Sàtánà ni atrì akódhi ni bă lésè.

⁸ Akódhi dré apfòzo lìle súrú tití ayíbhá bvò ni pá su dhi i 'ásè dhi kí lití gò, àyí kí kimázó kitswálé àdzú bhu dhi bvó. A adré súrú nda kí rú zi Gógà, ìndì Mágogà. Ì lizó ngóró sínyí yíandre mìle dhi tíni.

⁹ Di àyí nda i dré ngàzo lavúlé bvò drísè wáyi, lìle àrà móndyá Gíká àdhya i dré adrészó lána dhi ni gáà kí kúrú. Arà nda bhàandre Gíká dré lèle tò dhi 'i. Di, àtsí dré ína asízó bhù lésè àyí kí za vèle tití.

¹⁰ Gò Dzáborò àyí kí litílépi nda ni bhèzo àtsí andre adrélépi kòle bárutí be dhi na, àrà tá kà'wá àtrá kí bhèzo pròfétà kinzò ro dhi be lána dhi na.

Kònàle dhi, àyi kí rúbhá ni adré aswálé kítú be ìndì ngátsi be kóná vésè kólyá.

Móndyá dràbhá dre dhi kí tàbvó tama kùdù ro dhi

¹¹ Amvolásà dhi, má dré lirírà kàdrì kemve òpì àdhya ni nòzo, dhya adrélépi lirílé driá dhi be. Dí bvò i bhù be dhi i dré lapázó dhya nda mǐlésè gò, gòzo vélé àyi kí no ko.

¹² Gò má dré móndyá tití kàdrì ìndì tåko ró dràbhá dre dhi kí nòzo, adrérà'a àyi kí totó lirírà òpì àdhya nda kandrá. Dí à dré búkù kí tinzi zo gò, búkù àzya lídrì àdhya ni nzizo. Gò móndyá dràbhá nda kí tàbvó tåzo, ngóró àyi kí tå 'ole gò tisìzoá búkù nda i léna dhi i dré tá adrélé dhi tíni.

¹³ Yiandre 'o tá móndyá tá dràbhá í lé dhi i topfòle. Dràdrà i àrà dràbhá kya be dhi i 'o tá kpà móndyá tá dràbhá àyi lé dhi i topfòle gò, àyi àlo àlo tití dhi kí tàbvó tåzo ngóró àyi kí tå 'ole dhi i dré tá adrélé dhi tíni.

¹⁴ Gò dràdrà kí bhèzo àrà dràbhá kya be àtsí andre adrélépi kòle dhi na. Atsí andre nda dràdrà ni rí 'i.

¹⁵ Dí móndyá tití àyi kí rú tisìzo búkù lídrì àdhya na ko dhi kí bhèzo àtsí andre nda na.

21

Bhù tídhí ro dhi ìndì bvò tídhí ro dhi

¹ Amvolásà dhi, má dré bhù tídhí ro dhi ni nòzo bvò tídhí ro dhi be. Tåko ko, bhù àku i bvò àku be dhi i akí dre. Yiandre tá kpà vélé yókódhó.

² Gò má dré bhàandre lolo, Yérúsalémà tídhí ro dhi ni nòzo adrérà'a asilé Gíká vélésè bhù lésè.

A ledé tá bhàandre nda adrélé gànzi ró, ngóró tòkó áyi tosólépi aveave ró adrélé áyi agó ni letè làmó sè dhì tíni.

³ Gò má dré kúlí 'u'ù apfòlepi lirírà òpì àdhya lésè dhì ni yïzo tàá dhì: «Mì yi rè ká! Nyànomvá dhì, àrà Gïká dré adrészó lána dhì móndí i kòfalé. Akódhì mo bhà adrészó túmání àyi íbe. Í ni adré akódhì ni móndyá i ró. Di Gïká ni tändi adrélépi túmání àyi íbe nda ni adré àyi kì Gïká ro.

⁴ A ni mìndra tití dhì kì atrì àyi mìlésè. Dràdrà ni adré vélé yókódhó. Kizà, tongotongo, rúbháaswa be dhì kì kókpà adré vélé yókódhó. Tako ko, tà àku akí dre.»

⁵ Di dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri dhì dré tåzoá dhì: «Mì nò rè ká! Má adré tà tití dhì kì 'o atsálé tídhì ro!» Dré gózo tàá má dré dhì: «Mí tisì tà kòdhì i. Tako ko, kúlí kòdhì i kúlí báti kitswálé ka'ile togó wáyi sè dhì 'i.»

⁶ Gò tàá dhì: «Tà tití dhì i kitswá dre! Ma Alefà 'i, ìndì Omégâ 'i. Ma tà tití dhì kì wáláká 'i, ìndì tà tití dhì kì kùdù 'i. Dhya adrélépi yï lovó íbe dhì dré dhì, má ni yï adrélépi angálé kidrì lídrì àdhya lésè dhì ni fe dré mvùle àngyá.

⁷ Di dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhì ni tà tití kòdhì kì kisú tàyilé ro. Má ni adré akódhì ni Gïká ro. Akódhì ni ína adré áma mvá ro.

⁸ Di, kàdré ína móndyá tiri ró dhì kì tà sè, móndyá adrébhá áma ka'í ko dhì íbe, móndyá adrébhá tà gàle gàgà dhì kì 'o dhì íbe, móndyá adrébhá móndí pfu dràle dhì íbe, móndyá adrébhá ndòtò tà 'o dhì íbe, móndyá adrébhá kólé tà 'o dhì íbe, móndyá adrébhá gïká tako kì lindrì bha dhì íbe, ìndì móndyá tití adrébhá

kinzò ta dhi íbe dhi, àyi nda ki àrà ni adré àtsí andre adrélépi kòle bàrúti be dhi na. Kòdhì dràdrà ni ri 'i.»

Yerúsalemà tídhí ro dhi

⁹ Gò ángéló nzi-dri-rí adrébhá tá kópò nzi-dri-rí gabhá kizà kùdù nzi-dri-rí dhi i sè bïbi dhi íbe nda ki àlo dré alizo tàá má dré dhi: «Mí alì, má kòtadháró mí dré tokó Kábilígyà Mvá dré môle ayi tokó ro dhi.»

¹⁰ Di dré áma dòzo Tírí Lolo ni rïnyí sè bhàle kòngó àlo kàdrì mvumvù ro dhi drina. Dré má dré Yerúsalemà, bhàandre lolo dhi ni tadházó adrérà'a asilé Giká vélésè bhù lésè.

¹¹ Bhàandre nda ga tá Giká ni mìlanzilanzì sè bï gò, adrélé lagulé ngóró kírà làgí kyàkyà dhi dré adrélé lagulé dhi tíni. Adré tá lagulé ngóró kírà rú be dzaspè dhi tíni, adrélé taratára ngóró kristálè tíni.

¹² Bhàandre nda ni zèribà nzì tá nzïnzì ìndì mvu tá mvumvù, adrélé ti íbe mudri-dri-rí. Ángéló mudri-dri-rí dhi i adré tá zèribàti nda ki liki. Zèribàti nda i rúsè dhi, à tisì tá ïsérélè ànzi ki surú mudri-dri-rí dhi ki rú.

¹³ Zèribàti nda i kòfalé dhi, à tobhà tá na dhi i kítú dré apfòrà lésè, na dhi i kítú dré ndirà lésè, na dhi i kurú lésè, ìndì na dhi i tàbhu lésè.

¹⁴ Bhàandre ni zèribà nda totó tá i pá mudri-dri-rí kírà sè dhi i dri. Kírà nda i rúsè dhi, à tisì tá Kábilígyà Mvá ni àpóstolò mudri-dri-rí dhi ki rú.

¹⁵ Ángéló adrélépi tá tà ta má be nda ru tá í drígá kòzó óró sè dhi, kitswázó bhàandre nda ni

kàdrì tabhì, zèribà ni àdhya be, ìndì zèribàti ni kya be.

16 Bhàandre nda ni gàrà su dhi ki kàtswa tá tití kandra àlo, kàtswa ni tali ni pí. Gò ángélo nda dré bhàandre nda ni tabhìzo kòzó sè, kisúzóá dhi: kàtswa ni tá kílòméterè ngùlù-rì-drì-kámá-su, ìndì kàdrì ni i mvumvù ni be dhi i tá kpà kandra àlo.

17 Di dré kpà zèribà nda ni tabhìzo: mvumvù ni tá méterè nyadhi-na-drì-nzi-drì-àlo. Kòdhi ángélo adré tá ngá tabhì méterè móndí i dré adrészó ngá tabhì ásà dhi sè.

18 A tobhà tá zèribà nda kírà rú be dzáspè dhi sè, bhàandre nda ni tobhàzo óró tsérèlè adrélépi tàratára krìstálè tíni dhi sè.

19 A ledé tá bhàandre nda ni zèribà ni pá i kírà twátwa làgí kyàkyà dhi i sè. A ledé tá pá ni ni àlo dzáspè sè, rì ni sàfirè sè, na ni àgátè sè, su ni èmèródè sè,

20 nzi ni sàrùdòníkisi sè, nzi-drì-àlo ni sàrùdùwánè sè, nzi-drì-rì ni krìsòlítè sè, nzi-drì-na ni bérilè sè, nzi-drì-su ni tòpázè sè, mudri ni krìsòpurázè sè, mudri-drì-àlo ni tòrùkwázè sè, ìndì mudri-drì-rì ni àmètistè sè.

21 A ledé tá zèribàti mudri-drì-rì nda i pérelè i sè: àyi àlo àlo tití dhi i pérelè àlo sè. A ledé tá bhàandre ni láti andre óró tsérèlè adrélépi tàratára krìstálè tíni dhi sè.

22 Má nò tá tépelò bhàandre nda na ko. Tàko ko, Míri Gíká rínyí líyí ro dhi túmání Kábilígyà Mvá be dhi i, bhàandre nda ni tépelò 'i.

23 A kitswá ngádra kitú àdhya yà, kó ngalè mbă àdhya yà dhi ni lovó bha ngá kazá bhàandre nda

léna dhí ko. Tàko ko, Gíká ni lagulagu adré ína ngá kazá lána dhí nì, ìndì Kábilígyà Mvá akódhí ni tálà 'í.

²⁴ Súrú tití dhí ki atsí ngádra bhàandre nda àdhya 'ásè. Ópí kàdrì bvò àdhya ki kpà fí lána àyi ki mìlanzìlanzì be.

²⁵ A kítswá tàdzí bhàandre nda ni zéríbàti ki asé ìndró sè ko. Ángyá ko, ngátsi ni adré kònàle yókódhó.

²⁶ Súrú tití dhí ki fí bhàandre nda léna àyi ki mìlanzìlanzì be, ìndì àyi ki lindrì be.

²⁷ Di, ngá àlo ndí ró dhí kítswá tàdzí fíle lána ko. Dhya adrélépi tà gàle gágà dhí ni 'o yà, kó ngalè adrélépi tà 'o kinzò sè yà dhí kítswá kpà tàdzí fíle lána ko. Ngbà 'í móndyá àyi ki rú tísìzo Kábilígyà Mvá ni bükù lídrì àdhya léna dhí ki fí lána dhí àyi.

22

Yiandre adrélépi lídrì fe dhí

¹ Gò ángélo nda dré má dré yiandre taratára krístálè tíni adrélépi díle, adrélépi lídrì fe dhí ni tadházó. Yiandre nda adré tá apfòle Gíká ni lirírà adrészò òpì nya Kábilígyà Mvá be dhí lésè,

² adrélé díle bhàandre ni láti andre 'ásè. Yiandre nda ni gára rí dhí i 'ásè dhí, fa adrélépi lídrì fe dhí totó tá i adrélé lò'wa 'a vésè be mudrí-drí-rí kóná àlo sè, vésè àlo mbá àlo sè. Fa nda ni bí i tá àlókò adrészò súrú tití dhí ki tídri ásà dhí 'í.

³ Tátrítrí àlo dhí ni adré vélé yókódhó. Gíká ni lirírà adrészò òpì nya Kábilígyà Mvá be dhí ni

adré bhàandre nda 'á gò, akódhi ni màrabà ì dré adrészó lìssámbò 'o akódhi kandrá.

⁴ Ì ni akódhi ni mibhalé no mǐ sè. Akódhi ni rú ni kpà adré àyì ki kandrágá i 'ásè.

⁵ Ngátsi ni adré vélé yókódhé. Ì kitswá kpà ngádra tálà àdhya yà, kó ngalè kítú àdhya yà dhi ni lovó bha ko. Tàko ko, Mírì Gíká ni ngádra fe ngá kazá àyì dré dhi ni. Di ì ni adré opì nya kóná vésè kólýá.

⁶ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhi: «Kúli kòdhi i kúli bàti kitswálé ka'ile togó wáyi sè dhi 'ì. Mírì Gíká adrélépi pròfétà ki kodzó áyì kúli longó dhi mù áyì ángéló, tà dra atsábhá mbèlè dhi ki longó áyì màrabà ì dré.»

Yésu adré alìle mbèlè

⁷ Yésu adré tàá dhi: «Mì yi rè ká! Má adré alìle mbèlè! Kólénzé dhya adrélépi kúli pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi ki likí dhi dré!»

⁸ Ma, Yòwánì, ma dhya tà kòdhi ki yìlepi, ìndì tà nda ki nòlepi mǐ sè dhi 'ì. Má kòyi tà nda i nòzoá dre dhi, má dhe tá ángéló tà nda ki tadhálépi má dré dhi pá, kitswálé akódhi ni lindrì bha.

⁹ Di, dré ína tàzoá má dré dhi: «Mí 'o kònìnì ko! Ma màrabà 'ì ngóró mí tñi, ámi adrúpi pròfétà ro dhi i tñi, ìndì móndyá tití adrébhá kúli búkù kònìdhi lé dhi ki likí dhi i tñi. Be ró dhi, mí kòbhà Gíká ni lindrì kòdhyá!»

¹⁰ Gò tàá má dré dhi: «Mí kòlosó kúli pròfétà àdhya tísile búkù kònìdhi lé dhi i móndí i dré ko. Tàko ko, lókyá atsá ànyì dre.

¹¹ Lè dhya ángùdhi adrélépi tà kònzi 'o dhi, kògò ína adrélé tà kònzi 'o. Dhya adrélépi ndòtò

tà 'o dhi, kògò ína adrélé ndòtò tà 'o. Dhya adrélépi tà gyägya 'o dhi, kògò ína adrélé tà gyägya 'o. Dhya adrélépi lolo dhi, kògò ína áyi fe adrélé lolo.»

¹² Yésu adré tàá dhi: «Mì yi rè ká! Má adré alìle mbèlè! Má ni alì áma làgí mûrúngú be, kitswálé tà logó móndí àlo àlo tití dhi i dré tà i dré 'ole dhi i tí.

¹³ Ma Alefà 'i, ìndì Omégà 'i. Ma dhya drídri dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i. Ma tà tití dhi ki wáláká 'i, ìndì tà tití dhi ki kùdù 'i.»

¹⁴ Kólénzé ni adré móndyá adrébhá àyi ki kánzò ki dzi dhi i dré! Ayi nda ki kitswá file bhàandre nda na zéríbàti i 'ásè, adrélé fa adrélépi lídrì fe dhi ni lò'wa nya dhi àyi.

¹⁵ Di, kàdré ína móndyá kònzi ki tà sè, móndyá adrébhá kólé tà 'o dhi ïbe, móndyá adrébhá ndòtò tà 'o dhi ïbe, móndyá adrébhá móndí pfu dràle dhi ïbe, móndyá adrébhá gíká tako ki lindrì bha dhi ïbe, ìndì móndyá tití adrébhá kinzò tà le 'ole dhi ïbe dhi, àyi nda ki adré bhàandre nda ni kivì na.

¹⁶ «Ma, Yésu, má mù áma ángéló kitswálé tà kòdhi ki longó tití àmi adrébhá Èkélézyà i 'ásè dhi i dré. Ma dhya angálépi Dàwidì ni kómvo lésè dhi 'i, ìndì akodhi ni toyó 'i. Ma kpà nzàgó adrélépi kòle drùbhì sè dhi 'i.»

¹⁷ Tirí Lolo i tòkó adrélépi 'ole mòle dhi be dhi, i adré tàá dhi: «Mí kàlì wà!» Dhya ángùdhi adrélépi tà kòdhi ki yi dhi kòtà kpà dhi: «Mí kàlì wà!» Lè dhya ángùdhi adrélépi yi lovó ïbe

dhí kàlì. Dhya adrélépi yí le mvùle dhí kòdo yí adrélépi lídrì fe dhí mvùle àngyá.

¹⁸ Ma, Yòwánì, má adré móndyá tití adrébhá kúlí pròfétà àdhyá búkù kònìdhí lé dhí kí yi dhí kí kodzó, adrészó tàá dhí: Dhya àlo kògò tà àzya bha kúlí búkù kònìdhí lé dhí i dri dhí, Gíká ni kókpà kízà kàdrì tà ni kí tisìzo búkù kònìdhí lé dhí kí bha akódhí nda dri.

¹⁹ Dhya àlo kòtingá tà àlo kúlí pròfétà àdhyá búkù kònìdhí lé dhí i drísè dhí, Gíká ni kókpà tà taní tà ni kí tisìzo búkù kònìdhí lé dhí kí tingá akódhí nda drísè. Akódhí kitswá ína file bhàandre lolo dhí na ko. Kitswá kpà fa adrélépi lídrì fe dhí ni lò'wa nya àlomvá ko.

²⁰ Dhya adrélépi tà kòdhí kí longó dhí adré tàá dhí: «Ayíya, má adré alìle mbèlè!»

Kàdré kònìni! Mírì Yésu, mí kàlì wà!

²¹ Mírì Yésu ni togó taní kàdré àmì ìbe tití!

Logo (Logoti)

**Logoti (Logo): BUKU TA TIDHI//RU YIZO DHYADHYA
New Testament**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Logo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source
files dated 10 May 2025

942af0a0-42ea-5477-8f1a-fed39823f32b